

DZIENNIK POZNAŃSKI

Donoścowa
i obwieszczenia
opłacają się
po 1 sgr. 3 fen. od wiersza
Pojedyncze egzempl.
sprzedają się po 1 sgr. 6 fen
w Ekspedycyi
przy Placu Wilhelm. Nr. 8.
do Redakcyi Ekspedycyi winny być frankowane.

Przedpł. kwartalna
w miejscu 2 tal.
Pocztach krajowych
3 tal. 18 sgr. 9 fen.
Wszelkie rękopisy
nie zwracają się.

Dokończenie *Sprawozdania Dyrekcyi Towarzystwa Pomocy Naukowej* znajduje się w dodatku.

POZNAŃ, 10 lutego.

Projekt adresu do tronu węgierskiej izby poselskiej, o ilewki co do treści zgodny z krążącymi o niej w Wiedniu od dni kilku wersjami, wielkie tamże sprawił wrażenie. Wszystkie niemal dzienniki wiedeńskie podały go w całości, z wyjątkiem niektórych dodatków, a publiczność wyrwa go sobie, czytając i czyni nad nim komentarze. W kołach centralistów nie, rozumie się, zapanowało niezadowolnienie, i z tych to wyszła zapewne wieść, że cesarz opuści Peszt niebawem i powróci do Wiednia. Tymczasem z artykułu oficjalnej gazety *Abend Post*, którego treść przynosi nam telegram, dowiadujemy się, że w sferach rządowych postanowiono wszelkie środki, aby przyjąć do porozumienia z Węgrami. W tej sprawie podnosi artykuł, że duch poszanowania dla korony i przetrwania dynastji wieje z słów adresu, i że dla tego nie tracąc nadziei, aby rokowania sejmu nie doprowadziły do pomyślnego rezultatu.

Korespondenci nasi krakowski i lwowski kilkakrotnie zwracali uwagę na gromadzenie przez Rosyą znacznych sił wojennych wzdłuż granic Galicyi, że w skutek tego rząd austriacki postanowił także wzmocnić załogi swe nad granicami Kongresówki i Wołynia. Wiadomość tę stwierdzają wszystkie dzienniki pragskie, wedle których w tych dniach kilka tysięcy żołnierzy uda się w pochod z Czech do Galicyi. — Na dziesiątym dniu z kolei posiedzeniu środowym sejmu wiedeńskiego, z którego obszernie sprawozdanie podamy w najbliższym numerze, poseł Kabat w gruntownej mowie popierał projekt swój o zmianę systemu naukowego w gimnazjach austriackich i licznymi przykładami wyświecił, jak dalece obecny system jest skrzywiony i celowi swemu nieodpowiedni. Wskazywał na szkodliwy wpływ tego systemu na rozwój umysłowy i moralny młodzieży, wniosek przedstawił do komisji edukacyjnej, która niewątpliwie poleciła mu do przyjęcia.

Wiadomość, udzielona nam przed kilku dniami przez korespondenta naszego z Litwy o zamiarze rządu rosyjskiego w celu zlikwidowania w powiatach litewskich najgorliwszych przeciwników urzędników, potwierdza się obecnie. Dowodzi tego fakt, że w Wilenskim Wiestniku okólnik generała-gubernatora do gubernatorów tak zwanego „północno-zachodniego kraju“, objaśniający tę manipulację w ten sposób, że skarbowe, do których prawie same dawniej i świeżo fiskowane należały, oddawane będą na własność urzędników w charakterze sprzedaży; raty spłat jednakże rozłożone na lat dwadzieścia, cena kupna pozostanie więc na dotychczasowym poziomie, ciążąc na nich o tyle tylko, ile u nas zwykły dług towarzystwa kredytowego. Pozór legalności będzie zachowany, a cel rządu tj. oddanie w ręce moskiewskiej własności ziemskiej, osiągnięty.

Z Paryża piszą nam, że ostatnie wypadki nad Rio Grande, bynajmniej nie usuwają nadziei pokojowego załatwienia sprawy meksykańskiej, choć mało kto wątpi, by po wycofaniu wojsk francuskich z Meksyku, tron cesarza Maksymiliana nie miał się utrzymać. W senacie przy rozprawach nad adresem przemówi znany margrabia Boissy w kwestji algierskiej, w której z okoliczności zjazdu flot francuskiej i angielskiej podobno zamierza system uzbrojenia okrętów francuskich. Kardynał Bonnehose poruszy sprawę zrymską. Ks. Leon, aby uniknąć rozpraw nad adresem zamierza podjąć się w tych dniach w podróż do Japonii.

Do wzmianki naszej o uzupełnieniu gabinetu angielskiego dodać wypada, iż wedle mniemania dziennikarstwa, osobistości, wchodzące w skład ministerium, wzmocnią wiskę jego w obec parlamentu. I tak p. Stansfeld, który usunięciem z gabinetu przez lorda Palmerstona, względami francuzi spowodowane, dość nieprzychylnie było przyjęte publiczność angielską, może podnieść popularność minimum, również jak nowy minister wojny lord Hartington Goschen, którzy także wiele posiadają przyjaźni w parlamencie. Tym es wyraża przecież obawę, czy były minister wojny Grey wydoła stanowisku sekretarza stanu dla Indji, zważywszy, że rządy nad 150 milionową ludnością niemającą za pośrednictwem reprezentacji, w kraju, gdzie starodawne instytucje azjatyckie codziennie z szybkim postępem cywilizacji i polityki wchodzą w kolizję, wymagają olbrzymiej pracy i niezwykłej bystrości umysłu. Z drugiej strony nadmienia, że hr. Grey sprawując dawniej urząd podsekretarza stanu dla Indji, stosunkom indyjskim i zadaniu sobie powierzonym nie jest obcym.

Wiadomości urzędowe.

Staats-Anzeiger podaje program wystawy artystycznej dzieł słynnych artystów, w monarchii pruskiej lub za granicą żyjących, wystawa ta w gmachu królewskiej akademii w Berlinie rozpocznie się dnia 2 września br. i potrwa aż do 4 listopada br.

Korespondencye Dziennika Pozn.

Kraków, 8 lutego.
Nadeszło do tutejszej komisji namiestniczej rozpo-

ządzenie ministerjalne, jak się zdaje poufne, gdyż dotąd ogłoszonym nie było i zapewne nie będzie, z mocy którego wolno jest udzielać obywatelom obcokrajowym prawo obywatelstwa austriackiego, chociażby nawet nie uzyskali uwolnienia od poddaństwa ze strony swego rządu. Byłby to rzeczywiście symptom nader wymowny liberalnej polityki teraźniejszego ministerium, gdyby niestawała mu na przeszkodzie tradycyjna arbitralność władz tutejszych, od których ostatecznie zależeć będzie rozstrzygnięcie o przyjęciu lub nieprzyjęciu kandydatów do obywatelstwa. Rozporządzenie brzmi, że ubiegający się o uzyskanie praw tutejszego poddaństwa winien najprzód zrobić podanie do wydziału gminnego, a jak teraz w braku wszelkiej reprezentacji miasta, do magistratu, który orzeczenie swe przesyła do sankcyi komisji namiestniczej. Ież to znaleźć będzie można kluczek, o które zaczepić zdoła niechęć miejscowego rządu, umiejacą paraliżować wszelkie wyższe rozporządzenia, o ile mu nie są na rękę. Przypuściliśmy nawet w razie odmowy drogę rekursu, to i tak ministerium polegać zwykło na wiarogodności raportów, których nikt sprawdzić nie może, a niedawne wypadki dostarczają szerokiego rozmiarów do podciągnięcia każdego pod kategorią „politycznie skompromitowanych“.

Ogłoszonym zostało świeżo rozporządzenie ministerstwa policji, pozwalające naczelnikom powiatów i dyrektorom policji wydawać paszporta za granicę, co dotąd było atrybucją namiestnictwa. Ministerium sprawiedliwości zawiadomiło przydyka sądów wyższych i prokuratorów o nadaniu im władzy udzielania więźniom w czasie odsiadki kary urlopów, i w miarę ich poprawy podawania im do ulaskawienia. Czemu ta reforma nie nastąpiła wtedy, gdy kryminały pełne były ofiar powstania? — lecz prokuratorów nasze mniej i tak byłoby pobbłażające dla przestępców politycznych, niż są dla prostych zbrodniarzy.

Jakkolwiek to są akta dotyczące ogółu monarchii, czynię o nich wzmiankę, gdyż dają one skazówkę usposobień obecnego ministerium, które gdyby dzieliły prowincyalne nasze władze, mogłyby kraj z długoletnich cierpień nieco ochłonić. Minister stanu idzie dalej w tych dobrych chęciach i wbrew prawidłowej niegdyś w Austrii nienawiści do żywiołu polskiego, uwzględnił on prośby paru wychodźców polskich o pozwolenie osiedlenia się w Galicyi, pomiędzy innymi dozwolił on p. Nałęczowi z Litwy, byłemu oficerowi z powstania, zamieszkać wraz z żoną i dorosłym synem w obrębie kraju, pod warunkiem, że zajęciem swem nie stanie się ciężarem społeczeństwa.

Tymczasem policja tutejsza łowi w najlepsze zbyt zaufanych w teraźniejsze mniemane swobody Galicyi i Krakowa wygnańców polskich, którzy za paszportami legalnymi obcych rządów przybywają od czasu do czasu. W tych dniach przyrządzono tu w dworcu kolei żelaznej p. Domhera, który za paszportem szwajcarskim jako agent handlowy przyjechał. Jest to poniekąd lekkomyślność sądzić, że paszport legalny obcego rządu uchroni od następstw przepisu ustawy. P. Domher był tu skazany sądem wojennym w r. 1864 na kilkumiesięczne więzienie, z dodatkiem banicyi z granic monarchii, których bez amnestyi cesarskiej przekroczyć napowrót mu nie wolno. Co się stanie z p. Domherem dotąd niewiadomo, lecz zdaje się, że po odsiedzeniu parotygodniowej kary za samowolne wbrew wyrokowi dokonane przekroczenie granicy, wysłany zostanie napowrót za granicę.

Uczniowie tutejszego uniwersytetu podali do przydyka komisji namiestniczej prośbę o dozwolenie założenia „Towarzystwa bratniej pomocy.“ W tych dniach nadeszła pomyślna odpowiedź i uniwersytet wybrał na z łona swego komisją do ułożenia statutów przedłożyć się mających władzy naczelniej do zatwierdzenia.

Ruch karnawałowy im bardziej zbliża się do końca, tém żywiej się u nas objawia. Na ostatniej reducie (a trzeba wiedzieć, że już od lat trzech reducy nie istniały w Krakowie) zgromadziło się tysiąc sto osób, co na salę tutejszą niezbyt obszerną, jest ogromną liczbą. Prócz zabaw w kołach domowych bal następuje po balu; onegdaj bal kawalerski w salach hotelu saskiego, który wyprawiała la jeunesse dorée tutejszego świata dla zawdzięczenia pięknym gospodyniom, które im salony swoje otwały, wczoraj bal na korzyść dobroczynności, jutro reduca, w sobotę bal na dochód ochronek, otóż i program bieżącego tygodnia. Nawet i świat izrealicki nie pozostaje w tyle, ogłosił bowiem także bal na dochód swojego towarzystwa dobroczynności i to czysto polskimi afiszami. W łonie tutejszego mozajizmu dokonywa się bardzo zbawienna reforma, w której biorąc inicjatywę oby się stali dla nas wzorem bracia żydzi. Postanowiono bowiem dla zapobieżenia szerzącym się zbytkom w strojach kobiet, zawiązać stowarzyszenie w celu wykluczenia aksamitów, aksamitów i innych drogich materyi z garderoby kobiecej. Czy ten prozelityzm zmierza jedynie do usunięcia zrujującego przepychu, tak właściwego swemu plemieniu, ilekroć zdobędzie sobie wyższe stanowisko materyalne, czy pragnie powstrzymać prąd zacieraający odrębność kastową i zachować nieetykalnie indywidualność, która od tylu wieków przechowuje się nieruchoma w męzyczynach wyznania mojżeszowego, — nie umiałbym odpowiedzieć; to jednak pewna, że żydzi tutejsi zupełnie różnią się od warszawskich, i kiedy tamci próżność swą zakładają na zlanie się z towarzystwem polskiem, ci stoją upornie na uboczu, sami, silni tylko solidarnością plemienną, nie chciwi zaszczytów salonowych. Jest to, sądzilibym, wynik ortodoksji, która może nigdzie nie panuje wybitniej, jak tu pomiędzy izraelitami. Któżby np.

uwierzył, że są na Kazimierzu żydzi dziś już sędziwi, którzy stopą nie przekroczyli stariej Wisły, dzielącej Kazimierz od Krakowa?

Berlin, 9 lutego.

Wczorajsza sesja mało przedstawia interesu ogólniejszego. Minister handlu wniósł projekt do prawa o rozszerzenie działalności banku pruskiego po za Prusy. Projekt tegoroczny różni się od zeszłorocznego w powiększeniu zakładowego kapitału, w nowej pożyczce 5,000,000 tal. i w zmianie warunków co do funduszu rezerwowego. Projekt ten poruczony został komisji handlu i procedurów, zwiększonemu o 7 członków. Znana już z poprzednich mych listów interpelacja p. Wachsmutha zakończyła się zgodnie, oświadczeniem ministra wojny, że dla tego on z pomiędzy ministrów odpowiada na interpelację, ponieważ zatoka Jahdy należy do obrębu administracyjnego marynarki. Motywował pospiech traktatem, zawartym z Oldenburgiem, co się tyczy publikacji, wymagała takowej ugoda z Oldenburgiem. Zresztą rząd bynajmniej nie odmawia izbie prawa dotyczącego i wkrótce sprawę tę jej przedłoży. Nastąpiła potem interpelacja p. Bonina, (o której treści także już donosiłem). Minister wojny oświadczył, że i rząd czuje potrzebę prawnego uregulowania kwestyi dostaw dla wojska, i nad tém pracy szczerzyć nie będzie, aby ją ukończyć, choć wątpi, aby jeszcze w bieżącej kadencji przyjść mogła na stół izby. — Z petycji, podanej do izby od przewodniczącego berlińskich stowarzyszeń robotników, aby rząd nowe nareszcie wydał prawo paszportowe, ponieważ dawne, szczególnie dla robotników, nader przestarzałe i niesłuszne zawiera przepisy, zdawał sprawę p. Becker. Anegdotalne nieraz sprawozdawca przytaczał przepisy i tak np. przepis z r. 1825 brzmiący: że paszport mieć powinni zawsze robotnicy, dalej te osoby, które zwyczajną pocztą jeżdżą i żydów pewna kategoria. Izba jednomyślnie uchwaliła przekazanie tej petycji rządowi do uwzględnienia.

Co się tyczy kilku petycji, w których dotknięte są i pewne kościelne sprawy, uchwaliła izba, aby zawiązać na sesyę, na której będą traktowane, ministra oświecenia. — Dzisiejsza sesja bardzo będzie ważna, albowiem przyjdzie pod obradę i głosowanie rezolucya względem nieprawności uchwały trybunału w sprawie wolności mowy. Bilety do wniescia już od przedwczoraj rozebrane.

Kwestya unii personalnej i ze Szlezwigiem, choć zakryta nieco, pokutuje w tutejszej rządowej gazecie. Nie zadziwia nas to, skoro przypomnimy sobie bynajmniej nie dwuznaczne oświadczenie hr. Bismarcka podczas dyskusyi o Lawenburg, jako ma unia personalną za lepszy daleko warunek, aniżeli t. z. warunki z lutego minionego roku.

Przedwczoraj znów się zgromadziły oba karne senaty najwyższego trybunału na sesyę, która przecież tak jak i pierwsza, tajną była. Jak slychać, trudnił się znów trybunał sprawą pp. Twštena i Frenzla. Według wszelkiego podobieństwa pochop dała do tej ponownej narady trybunału, zapowiedziana na dziś dyskusya w izbie w obec ministra sprawiedliwości, który zapewne udzieli izbie coś bliższego o uchwale onęj, tak mocno poruszającej umysły nie tylko tu, ale i po za granicami Prus. — Gazety francuzkie zawierają tak mocną krytykę onęj uchwały trybunału, że tutejsze gazety obawiają się ją przytaczać. I my przeto wahamy się udzielić wam wyjątków i porzeczajemy na wzmiance pobieżnej.

Berlin, 9 lutego wieczorem.

Trybunał przepełniony i ruch w izbie nie zwykły dawał znać, że do sesyi tej nie mała przywiązana wartość.

Prezydent izby odczytuje nasamprzód podanie o urlop tygodniowy p. Bunsen'a, który żałuje, że nie może powiększyć liczby obrońców tak ważnego prawa izby, z przyczyny nieobecności, potem wspomina o adresie z Gdańska przez 675 członków podpisanym.

Z ministrów przytomni ministrowie skarbu i sprawiedliwości. Pierwszy wniósł projekt do prawa względem pozycyi tara od cukru, który przekazany zostaje dotyczącej komisji.

Na interpelację zapowiedzianą p. ... względem przywrócenia fakultetu prawnego w Monasterze, odpowiada zastępca ministra oświecenia, że w pierwszej linii chodzi o zaspokojenie potrzeb państwa a nie prowincyi, że zaś te potrzeby są zaspokojone, więc nie będzie interpelacja ta uwzględnioną. Mimo wolnie przychodzi tu na myśl, jakiegoby to dopiero przyjęcia doznał wniosek o założenie uniwersytetu w Poznaniu, skoro minister na potrzeby państwa uważa tak przeważnie, że nawet w obec domagań prowincyi niemieckiej, jaką jest Westfalia, z takim przyciskiem sprawę odsunął.

Kiedy przychodzi w izbie do t. z. ostatecznej dyskusyi, wtedy referent i koreferent głos zabierają a potem dopiero mówcy za i przeciw wnioskowi słyszeć się dają. Nim referent mówić zaczął, odczytał prezydent wniosek p. Wagnera (naczelnika prawicy) żądający przejścia do porządku dziennego, tak samo wniosek p. Bethusy Huc żądający przejścia do motywowanego porządku dziennego, poprawkę p. Mommsena i wreszcie poprawkę p. Kannegisera. Wedle regulaminu rozstrzygano najprzód nad wnioskiem p. Wagnera, ale gdy się pokazało, że p. Wagner chce w pierw usłyszeć referat, zniewolony został wedle przepisu regulaminu, do odłożenia wniosku.

Referent p. Forkenbeck zaczął rzecz swoją od historycznego wywodu. Jakie odcienia zawiera wyrok trybunału to znalazł obojętnym, dosyć, że istnieje wyrok trybunału, dozwala-

jący ścigać posłów, równie miał za obojętną rzecz, czy wyrok ten istnieje na piśmie. Cytował § 84, 83, 62 i 78 konstytucji i konkludował, że § 84 zawiera jasno jak słońce oznaczone granice naprzeciw władzy sądów!

Wniosek twierdził naprzeciw władzy sądowej na mocy tego artykułu, że jej nic do wypowiedzianych w izbie opinii. Dotąd była to rzecz konsekwentnie przyznana i uznana w Pruszech Minister sprawiedl. p. Simons tak uznał w r. 1863 w sprawie oskarżonego p. Simonsa, tak samo uznało całe ministeryum obecne w tymże r. 1863 w piśmie wystósowanem do izby. Pozostawia referent faktom tym krytykę stałości charakteru tych panów, którzy w r. 1863 tak, a w r. 1865 inaczej postąpili, skoro zleczone zostało prokuratorowi ściganie posłów za miane w izbie mowy. — Przez całe 16 lat nie dopuściła żadna instancja sądowa oskarżenia naprzeciw deputowanym i trybunał nie, jak tego dowodzą decyzje tego.

Przechodzi potem referent na genesis § 84 i cytuje znane już z gazet oświadczenie p. Ammona, autora redakcyi tegoż § 84, dalej protokół komitetu konstytucyjnego z r. 1849 zktórego się jasno pokazuje, że nie istniała wówczas najmniejsza arrière pensée. — Zkądże więc — pyta referent — podobna uchwała trybunału przysięść mogła do skutku? Tutaj wskazuje mówca na obrady zeszłoroczne izby I, gdzie był minister sprawiedliwości milcząco obecny. Ostatnia baszta konstytucji podkopana. Nie możemy od walki odstąpić, bo i nie tracimy nadziei, system bowiem, który wolności zabija jedną po drugiej, a na zewnątrz nie stanowczego nie działał, upadnie.

Po przemowie tej przychodziła kolej na koreferenta, gdy jednak p. minister spraw. do słowa się zgłosił, wywiązał się epizod, spowodowany nieporozumieniem, który zdawał się jaskrawe chcieć przybrać kolory, gdyby nie stanowcze wystąpienie hr. Bismarcka, obstawiającego za prawem ministrów zabierania głosu w każdej chwili i gdyby nie refleksja prezesa izby.

Koreferent nie zabiera głosu, zastrzega sobie raczej takowy aż do dyskusji. Przemawia więc minister sprawiedliwości. Uważa za niestosowne dyskutować apodyktycznie o uchwale, której motywów on sam jeszcze nie zna. Nie może panowie żądać odemnie — mówił — abym w walce po ciemku brał udział. Ograniczę się na uwagach, jakich mi następcza mowa referenta. Rozporządzenie z r. 1849 przypisuje posłuszeństwo podwładnych dla naczelnika władzy. Odpowiedzialność biorę na siebie. Wniosek izby jest wkroczeniem w prawa sądów. Prawodawstwo może tylko deklaracją tego § 84 zakończyć wątpliwości, jak go właściwie rozumieć należy. M. P. oświadczam, że nie pozwolę sobie ukroczyć przysługujących mi praw w kwestjach praw karnych nawet wtedy, gdy chodzi o interpretację artykułu ustawy konstytucyjnej, naprzeciw uchwale izby i że użyję prawa mego według obowiązku i sumienia. Żeby zdanie rządu było niezmiennie zaprzeczam, bo w sprawie śledczej naprzeciw p. Aldenhoven w r. 1853 prokuratora oskarżenie swe wniosła była przed trybunał z polecenia ówczesnego ministra sprawiedl. p. Simonsa. — Nie mamy w pamięci reszty mowy p. ministra. Spamiętaliśmy tylko ustęp, w którym powiada, że wniosek p. Hoverbecka zdolny jest pobudzić do oporu przeciw wyrokom sądów, za co odpowiedzialność zostawia wnioskodawcom. W końcu rzekł: ja z mej strony nie waham się wziąć to za punkt wyjścia, że wnioskodawcy wiedzą jako rząd terazniejszy może i chce przeciw podobnemu oporowi wystąpić i t. d.

P. Wagner podejmuje po tej przemowie ministra swój wniosek o przejście do porządku dziennego. Wniosek upada większością, poczem p. Mommsen uzasadnia swoją poprawkę. (W chwili kiedy mówił, wszyscy ministrowie zasiedli swe miejsca). Jest przeciw wnioskowi z formalnych względów, chce jednakostatecznie za nim głosować choćby i jego i p. Kannegiessera poprawki nie były przyjęte.

Wstąpił teraz na mównicę prof. Gneist. Powiedział między innymi, że zamiast prawa izby demagania się odpowiedzialności ministrów, ministrowie chcą odpowiedzialnymi robić deputowanych. Wszedł potem w wywód głęboki z całego parlamentaryzmu angielskiego i popierał go trafnie przykładami historycznymi. W końcu rzekł: że tylko kolegialne a nie komisyjne działanie sądownictwa może mieć pretensję do poszanowania jego wyroków, że tak, jak dziś jest, zawsze minister znajdzie wśród kilku tysięcy, 3, 5, a wreszcie 7 sędziów, w których ufność pokłada, że osądzą według jego zapatrywań.

Wśród nieuwagi izby prowadził rzecz swoją p. Kannegiesser, po którym sędziwy p. Waldeck z wżruszeniem widocznym bronił postawionego wniosku, zakończywszy aluzją do Egmonta Goethego. — Wreszcie przychodzi kolej na hr. Wartensleben, który, jak zawsze, do częstej izby pobudzał wesołości — nieraz paradoksem walczą, a zakończył przestroją dla izby z historyi polskiej, mówiąc dokąd nawet tak wielki naród jak polski doszedł przez ciągłe niepozwala m. Wśród mowy swęj zdrasnął p. Wartensleben jednego z posłów, byłego redaktora Szlezwickiej Gazety p. Freese, który tak namiętną i bezwzględnie nieparlamentarną w osobistej uwadze dał mu odprawę, że prezes izby widział się zmuszony skarcić to do urzędu.

Dalszą dyskusją nad wnioskiem p. Hoverbecka zawieszono do jutra.

KROLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 8 lutego. Postanowienie komitetu urządzającego w Królestwie Polskim, (dotyczące praw włościan w dobrach niegdyś rządowych do gruntów i służebności) które czytamy w wczorajszym i dzisiejszym numerze Dziennika Warszawskiego, nowym jest dowodem, ile z każdym dniem, w zawiąknętej już ze wszech miar kwestyi włościańskiej nowych przybywa komplikacji tam, gdzie nie jedna ścisła norma dla urzędzenia stosunków tych bywa zastosowaną, lecz każdy przypadek z osobna dla siebie jest normą i prawem w tej formie, jaką mu nada wszechwładna Komisja włościańska. Po-

stanowienie powyższe zawiera rozporządzenia, mające na celu rozwiązanie najzawiakławszej może kwestyi serwitutów, i to specjalnie w dobrach niegdyś rządowych, które następnie sprzedane zostały prywatnym nabywcom. Gdy zaś w aktach sprzedaży, grunta i użytki włościańskie nie dostatecznie i ogólnie tylko były określone, wynika ztąd, że przy układzie prestacyjnych tabel w roku 1846 nastąpiły w wielu miejscowości zmiany pewne, których prawną podstawę skontrolować w obecnym stanie rzeczy byłoby prawie niemożliwem. Przyjawszy ogólnie rok 1846 jako epokę stanowiącą granicę przy rozpoznawaniu pretensji włościan do właścicieli prywatnych, postanowił komitet urządzający izby w dobrach dawniej rządowych w podobnych przypadkach brać na uwagę nie tabele prestacyjne, lecz akta sprzedaży, inwentarze, plany i inne dokumenta, sporządzone przy przejściu dóbr tych w ręce prywatne, w wypadkach zaś całkiem szczególnych i nieprzewidzianych, decyzyą ostateczną komitet urządzający sobie pozostawia. Charakterystycznym jest objaśnienie, które tu w urzędowym brzmieniu powtórzmy: „gdyby zostało udowodnionem że w czasie sprzedaży włościanie użytkowali z gruntów i służebności rozleglejszych nad te, jakie dokumentami są im zapewnione, natenczas należy prawo włościan do gruntów i służebności oznaczać na podstawie faktycznej używania i ności, z czasu sprzedaży dóbr tych rządowych na własność prywatną. Sądząc rzeczy całkiem bezstronnie, i nie wchodząc bynajmniej w to, czy i o ile w podobnych razach prawa jednej z interesowanych stron mogą być naruszone, zdaje nam się przecież iż przyjmowanie owej faktycznej używalności za normę i postawę z wszelkim ogólnym pojęciem o prawie zgadzać się nie może.

Dzisiejszy Dziennik Warszawski publikuje ustawę dla szkoły realnej niemieckiej w mieście Łodzi, która zresztą od ustawy dla szkół realnych polskich tylko językiem wykładowym się różni i żadnych szczególnych nie następcz strzeżeń.

Natomiast o warszawskiej szkole Głównej cokolwiek obszerniej nadmienić tu wypada. Wielkie Księstwo Poznańskie dostarcza temu instytutowi, dorosłemu dziś prawie do rozmiarów wszechniczy odpowiednich, stosunkowo najwięcej współpracowników. Niedawno temu rozpoczął jako docent p. Teodor Dydyński, dr obojga prawa rodem z Poznańskiego, wykład historyi prawa rzymskiego, budzący zajęcie w licznie zbierającej się uniwersyteckiej młodzieży, obecnie zaś, na dniu 5 bm. grono profesorskie szkoły głównej powiększyło się o jednego więcej. Pan Stefan Pawlicki, dr filozofii, obroniwszy na posiedzeniu wydziału filologiczno-historycznego w przytomności licznie zebranych profesorów proweniencji legendi rozprawy swą „o szkole Eleatów“ uysłał jednogłośnie prawo nauczania w szkole Głównej. P. Pawlicki ukończywszy studia gimnazjalne w W. Ks. Poznańskim w gimnazjum ostrowskim, poświęcił się na uniwersytecie wrocławskim filologii i filozofii; roku 1865 uzyskał tamże zaszczytny stopień doktora filozofii, napisawszy przedtem treściwą rozprawę o stanowisku filozoficznem Schopenhauera, którą autor poświęcił ceniom nieodżałowanej pamięci Rogiera hr. Raczyńskiego. P. dr Pawlicki zamierza w szkole Głównej wykladać historję filozofii i filozofję prawa.

Dnia 17 stycznia rb. rozpoczął wykład nauki finansów p. profesor Oczapowski. P. Korzybski tymczasowo wykładający ekonomią polityczną zamianowany został reskryptem komisji rządowej oświecenia publicznego adjunktem do wykładu tegoż przedmiotu. Pan Nestor Koszutski, który jak wiadomo stara się o katedrę ekonomii politycznej przy szkole Głównej warszawskiej, jeszcze nie przybył do Warszawy. Nadto komisja rządowa powołała do wykładu historyi rosyjskiej znanego historyka p. Kostomarowa z Petersburga, który czytać będzie w języku rosyjskim, a do wykładu literatury polskiej p. Tytyszyńskiego, znanego krytyka. W miejsce krakowskiego „Czasopisma prawniczego“, które w skutek usunięcia profesora Koczyńskiego wychodzić przestało, pojawi się wkrótce u nas czasopismo poświęcone prawu i umiejętnościom politycznym w większych rozmiarach. Rektor szkoły Głównej profesor Mianowski bawi obecnie w Petersburgu.

Zamieszczony w Wileńskim Wiestniku o ókólnik naczelnika „kraju północno-zachodniego“ do gubernatorów zawiera następujące rozporządzenie: „Najwyżej zatwierdzona w dniu 23 lipca 1865 roku instrukcja, nadaje powołanym w r. 1863 na posady cywilne w zachodnich guberniach urzędnikom wojskowym i cywilnym, pochodzenia rosyjskiego, prawo, na mocy poświadczenia swych przełożonych o gorliwej ich służbie i zasługiwaniu na zaufanie, do nabywania gruntów skarbowych, dzierżaw i dóbr skonfiskowanych, oraz zajętych na skarb nieruchomości miejskich. Na zasadzie art. 12 pomienionej instrukcyi, urzędnicy zakwalifikowani do nabycia gruntu lub skarbowej nieruchomości miejskiej, w nagrodę za odznaczającą się służbę, nie wnosząc, przy objęciu w posiadanie takowej żadnego zadatku, spłacają całkowity szacunek w ciągu lat 20 w jednakowych rocznych ratach bez procentu.“

Być może, iż w dalszej konsekwencji podobnych rozporządzeń, postara się rząd rosyjski w Litwie i całym kraju zabranym o ułatwienie posiadaczom majątności ziemskich nakazanej niedawno sprzedaży dóbr na tej drodze, przyczem urzędnicy pochodzenia rosyjskiego mogliby tanim a raczej żadnym kosztem przejść do własności, kwestya spłaty ratami najmniej zapewne rządowi sprawiłaby kłopotu, gdyż dałaby się na drodze emisji rodzaju obligów, gwarantowanych przez rząd rozwiązać, a główny cel, to jest wywłaszczenie obywateli pochodzenia polskiego zostałoby osiągnięte. W obecnym stanie rzeczy i ten rodzaj napaści na własność prywatną ze strony rządu rosyjskiego nie powinienby nikogo zadziwiać.

Na dniu 6 bm. fenomen niedziwki w porze zimowej, burza z błyskawicami i deszczem ulewny przeszła nad Warszawą.

Telegramy.

Frankfurt n. M., 9 lutego. Franfurter Journal

zamieścił telegram z Karlsruhe, według którego konferencya dyrektorów pocztowych odrzucił wniosek, podany przez Austrię dotyczący niezwłocznego wcielenia Holsztyna do niemieckiego związku pocztowego. Raczej zwołaną będzie konferencya ad hoc, celem uchwalenia środków przygotowawczych, niezbędnych dla przyjęcia Holsztynu do związku pocztowego.

Londyn, 8 lutego. Na dzisiejszym posiedzeniu poselskiej O'Donoghue podał do adresu poprawkę, dotyczącą Irlandyi. Po odrzuceniu poprawki tej większością 346 przeciwko 25, uchwalono adres.

Wiedeń, 9 lutego. Dzisiejsza Wiener Allgemeine Zeitung oświadcza, iż żądania odpowiedzialnego ministra oraz przywrócenia municypaliów, wyrażone w projekcie adresem węgierskim, zdają się wprawdzie przekraczać granice niezbędnych koncesyi, zwraca jednakże z zadowoleniem uwagom adresem, pełen uszanowania, umiarkowania i nie namierzając wyraża nadzieję pomyślnego skutku rokowań sejmowych.

Berlin, 10 lutego. W izbie poselskiej toczyła się debata nad wnioskiem posła Hoverbecka. Minister sprawiedliwości nie był obecnym. Poseł Twesten oświadczył, uchwała trybunału przekracza prawa przysługujące mu i przeto powinna być uznana za nieprawą; że trybunał równem prawem mógłby nadwęgryć nietytuł osoby monarszej; że deklaracya izby względem paragrafu nie odpowiada godności téjże, że rząd sumienie narodził przeciwko sobie; nakoniec, że postawie zdecydował rankowo nie tylko cierpieć dla honoru ojczyzny, lecz działać.

Wiadomości miejscowe i potoczne.

Poznań, 10 lutego. Koncert wczorajszy dawany w sali handlowej przez panią Majeranowską, artystkę opery warszawską i brata jej p. Kazimierza Hoffmanna, młodego fortepianistę, nie rokującego nadziei, udał się wbyornie. Obszerniejsze sprządkanie odkładamy dla braku miejsca do przyszłego numeru Dziennika. — Jak się dowiadujemy, zatrzyma się w mieście naszym w dziele, w przejeździe do Petersburga, słynny kompozytor włoski, aby być obecnym przedstawieniu opery swęj Trovatore, w której główna rola „Manrica“ jednego z najzdolniejszych w Europie aktorów wcielił znajduje w panu Carrione.

— Stary budynek na Rynku stojący, w którym dotychczas sala handlowa, ulegnie nie zadługo rozebraniu, a na jego miejsce wzniesiony zostanie budynek, w którym umieścić się dadzą sklepy dla stanu kupieckiego potrzebne lokale. Przez urządzeniem składów w dolnej części a sali na piętrze średniem można do z budynku takowego nie małe ciągnąć zyski. Magistrat wczoraj przystąpił do zrealizowania tego projektu, poruczył miejskiemu i budownictwa p. Stenzel wykonanie planu, który niebawem przysięganym zostanie reprezentacyi miejskiej. Budowa ta będzie miała miasta ozdoba a i pożytek mu przyniesie. Ponieważ zaś i koszt nie będą bardzo znaczne, przeto nie przestraszą się zapewne reprezentancy nasi. Budowa ta ma być wzniesiona w stylu litewski, czyli stylu odrodzenia, stosownym bardzo dla publicznych budynków, a najbardziej odpowiadającym ratuszowi.

— We wsi, pod Lwówkiem leżącej, powieścił się w uroczym, Matki Boskiej Gromnicznej właściciel Boguchwał Meth, że on z oną z 8 dzieci. Długi miały być przyczyna samobójstwa. W lasach samym pokazał się znów pies wściekły, który miał skaleczyć kilka psów i nawet bydło, a następnie być zastrzelonym.

— Inspektor gospodarczy z Pamiętkowa, w Szamotułach zawiązał tych dni zabijać przez siebie swinę do Szamotuł, bym zrewidować, czy w mieście jej znajdują się trychiny lub nie. Zaręczono, iż rzeczywiście trychiny w niem się znajdują, przyniesienie, nie dowierając pierwszej rewizyi, do Poznania, lecz i tu potwierdził aptekarz p. Elsner, że mięso pełne jest trychin. motul jeszcze posłano kawały tego mięsa p. prof. Virchowowi w Berlinu.

Gniezno, 9 lutego. Dzisiaj stawali przed kratkami sądu pp. Brodnicki Kazimierz, Krasicki Józef, Wirzbiński Stanisław, Sypniewski Juliusz i Gosławski Henryk, oskarżeni o tworzenie nuchufców i opór przeciw wojskom rosyjskim w czasie powstania w Królestwie Polskim. Prokurator wniósł przeciw Krasickiemu i Sypniewskiemu o półroczne, przeciw p. Gosławskiemu o 1 miesięczne więzienie, sąd przeciw do wniosku prokuratora przychylił i wszystkich oskarżonych uwolnił.

Gniezno, 6 lutego. W minioną sobotę wprowadzono miejskiej nowo wybranych reprezentantów pp. dyrektora dr. aptekarza Kuglera, cieślę Balensteta i kupca Hirschberga. W kłoborze przewodniczącego i trzymającego pióro wybrano radę wiodłości p. Kellermanna przewodniczącym, a zastępcą jeźdźców banku p. Brunnera, trzymającym pióro p. dyrektora dr. a zastępcą jego aptekarza p. Kuglera. Mimo wilgotną zimę i 200 bardzo daje brak dobrej do picia wody, czemu lekarze tutaj usują nawet panujące tu choroby. Na rozpoczęty dnia wozów jarmark przypędzono dosyć znaczną ilość koni i bydła, za które płacone ceny. I tak płacono za dobre konie robocze 100 do 120, Dżdżyste powietrze utrudniało ruch jarmarczny, na który niekorzystnie wpływał brak pieniędzy, spowodowany wysokim cenem i złemi zeszłorocznymi urodzajami.

Pleszew, 6 lutego. Piszą tu ztąd do Posener Zeitung, odbywała się w Mieszkwie wieś. Przed jej rozpoczęciem udali się naganiacze do tamtejszego gościca; gdy go wspólnie czali, puściła nagle fuzya leśniczego Herkowskiego. Strzał spodarza Jeske z Radlińskich holendrów, który wymawiał „Mój Boże, moja żona i dzieci!“ bez przytomności upadł. Śliwy znajduje się obecnie w kuracyi i jest nadzieja, iż do wiosny wróci. Na dawniejszym polowaniu zbił myśliwy, dziewczę, w chwili, gdy naganka rozpocząć się miała, z uzbieraniem z bukiem dziła drzewem, w zapale myśliwskim tak bardzo, iż dzisiaj dziei życia leży. W powiecie tutejszym znachodzi się 10 wskich obwodów gminnych, mających 84,838 mórg areału, 476 tal. 9 sgr. rocznie czyli przecięciowo na 2,02 fen. z morg dzierżawione. Najwięcej przynoszą polowania gminne w mieszkowskim i pleszewskim. W tamtym płaci się za morg przecięciowo 2,00 fen., w tymtu 2,10 fen. — Od dnia 1 mb. pensja została tutejszy komisarz obwodowy p. Jankowski, który w Warszawie, gdzie kilkoro dzieci jego żyje w bardzo już wycie stósunkach. Szanowny emeryt w czasie długoletniego nia swego zjednał sobie nietylko uznanie przełożonej swęj w zostawia także miłe wspomnienie u mieszkańców obwodu. — W dniu 26 stycznia rb. potwierdził król, regencya powołał wrotny wybór tutejszego burmistrza Hautzingera na dalsze nia, nieważ przeciw ważności wyboru tego zaprotestowano, przeto mano tu ogólnie, że nowy wybór rozpisany zostanie.

S. Sroda, 7 lutego. Z odbytego przedstawienia w

miesiąca wpłynęło dla zakładu Wielebnych Sióstr Miłosier-
si tal. Publiczne składamy podziękowanie za ofiarę, która pły-
woszczenia i zaparcia się amatorów dla celów miłosiernych i za-
wspólnej.
Z wiadomości publicznych podajemy, że urządzenie burmi-
skie p. Naboka kończy się w przyszłym roku. Na dwa, lub
trzy magistrowe wezwania w Dzienniku umieszczone, aby kwa-
lifikacyjni kandydaci na to urządzenie zgłosili się do pana Goź-
ńskiego prezesa rady miejskiej, nikt się jeszcze nie zgłosił.
Z końcem wiosny rozpocznie pan Kremer, nauczyciel klasy I
elementarnej w Środzie kurs pszczeniowy. Z ona towarzysz-
agronomicznego trzech połączonych powiatów średzkiego, wrze-
skiego i gnieźnieńskiego wyznaczona komisja pszczeniowa złożona
z członków: Rekowskiego z Koszut, Stanowskiego z Kijewa i ks. Szama-
ńskiego z Środy będzie przyjmowała na koszt towarzystwa elewów
członków towarzystwa przedstawionych.
Z okolicy Środy smutna nas dochodzi wiadomość, że pan Wło-
dzierz Wolniewicz z Dębicza wyjechał dnia dzisiejszego do twier-
Glatz na 2 1/2 roku więzienia.

Z Ostrzeszowskiego, 6 lutego. Sprawozdania z czynności
różniczych należą najwłaściwiej do pism poświęconych
rolnictwu, że jednak w nich znajdujemy to, na którym się wydatnia
życie polityczne i społeczne, a Dziennik dosyć często zamie-
w swoich łamach o tem obszerne artykuły, więc i niniejszy po-
nie może się pominąć. Towarzystwo różnicze w powiecie Ostrzeszowskim
swoją przeszłość, zawiązane bowiem w roku 1816 wśród majątniej-
posiadzieleci ziemskich obywateli narodowości rozwijało się do-
pomysłnie przez kilka lat, rozprawy i czynności odbywały się
z punktu polskim i niemieckim stosownie do potrzeby i możliwości, aż
roku 1848 Niemcy przystąpieniem licznych członków mianowicie
dionictwa i administracyi tak przewyższyli większością, iż odtąd
polski wyparto z posiedzeń, korespondencye i protokoły pisano
po niemiecku. W takim stanie towarzystwo słabo oddziaływało
powiat, członkowie nie fachowi dopiąwszy pożądanego celu, nu-
rozprawy o obecny im materij unikalni posiadziele, tak samo Po-
miechęcej przewaga tegoż żywiołu, nawet światli i majątniejsi
dziedziela Niemcy pozostali na uboczu, tylko nieliczna partya, na-
mniejszych posiadziele, tak zwanych Oberamtmanów, nawet
płaska sąsiedniego podtrzymywała toż towarzystwo.
Od roku 1860 przystąpili do towarzystwa różniczego prawie
wsy posiadziele ziemscy Polacy i duchowieństwo katolickie,
przewaga wpłynęła na wybór do dyrekcji samych Polaków;
z przeciwną stroną powstały spory, protestacye mimo najpraw-
postępowania większości na mocy obowiązujących ustaw,
nieudugi czasie wszyscy Niemcy wystąpili. Od tego czasu roz-
towarzystwa różniczego nie ustaje, nawet mimo wypadków w ubie-
warszych latach tak smutnie oddziałyujących, i liczy do 80 członków,
w rocznie 6 do 8 posiedzeń, kolejno w Kępnie i Ostrzeszowie,
sprada bibliotekę z dzieł i pism fachowych i znaczny fundusz ze
dziedek rocznych, który się używa na zakupienie narzędzi różniczych
szkoleniu dla dobra powiatu, a wyprzedają i wylosowaniem pomiędzy
osobników nigdy nie osłabnie. Przytém należy towarzystwo do składu
kolej-powiatowego z Odolanowskim z Pleszewskim, jednoczącego się
nie postrowie w zgromadzeniach ćwierćrocznych.

Do dyrekcji wybrani na rok bieżący: przewodniczącym Sul-
mierski Józef z Domanina, zastępcą jego Psarski Stefan z Doruchowa,
na pretarzem ks. Zygmuntowski z Mikorzyna, zastępcą jednocześnie bi-
dadziarkarzem ks. Iwaszkiewicz z Kępna, podskarbnim Duszkiewicz Piotr
dzieniszowy. Na posiedzenie towarzystwa dnia 1 lutego w Kępnie przy-
abyło do 40 członków, po przeczytaniu wstępnie odeszy komitetu cen-
zezwolnego i przyjęciu kilku nowych członków obradowano nad dodate-
kiem i ujemnymi poprawkami ustaw; następnie w celu wywołania
przeszłego rozwoju rzeczono towarzystwa i rozbudzenia wyższego
nie miało członków, którym teoretyczne rozprawy wśród posiedzeń za
i jako wynagradzają poświęcony im czas, przyjęto jednorodnie wnio-
pewny wyboru członków dla zwiedzania pojedynczych gospodarstw w po-
licie za porozumieniem się wpiery i zezwoleniem dotyczącego władc-
niela, zbadania stanu w jakim się znajduje i referowania o tem na
wstępnie posiedzeniu. Czy tym środkiem empirycznym zaradzi się
rozm, przyszłość dopiero okaże, w każdym razie spodziewać się mo-
Poz, że zdołamy wysnuć nic łączącą nas z włościąństwem, które do-
W liczas nie bierze żadnego udziału tam, gdzie niema zapewnionych
zyci materyalnych. Doświadczenie nas o tem uczy przy wysta-
różniczych i wysigach konnych, gdzie li dla zysku napłył był
prze wielki, a większa część doznawszy zawodu stawała opornie
złekiemu porządkowi. Trudno od nich dzisiaj więcej wymagać, skoro
nu zespoleniu obcem jest jeszcze rozumniejszy stan mieszczański,
ownie różniczy, w sześciu miastach powiatu Ostrzeszowskiego, zale-
do kilku przystąpiło do towarzystwa; brak zaufania, brak wiary
własne siły i pracę źle rozumiane zasady własnego dobrobytu,
do największe zapory dla postępu, i tylko po ich usunięciu do-
jemy pożądanego celu.

Nabożeństwo w Rzymie za poległych w powstaniu, od-
było się, jak donosi rzymski korespondent Czasu, dnia 26 stycznia
rano z wielką okazałością w kościele s. Agaty przy kolegium irlandz-
kiem. Rektor chętnie na nie zezwolił, owszem rad był temu obcho-
dowi. Alunni doproszali się w zawody zaszczytu uczestniczenia w na-
bożeństwie, wolaż, iż życzą sobie oddać ten hołd pośmiertny boha-
terom narodu bratniego, poległym w obronie wiary i ojczyzny, do
których naród irlandzki jest także tak gorąco przywiązany. Cere-
monia była nadzwyczaj wystawna i uroczysta. Trzynastu kapłanów
polskich stało wkoło katafalku. Śpiew polski miewał się kolejno do
śpiewu irlandzkiego; tutajż się synowie Korony, Litwy i Rusi za-
nosili wspólne modły z dziećmi Erinu na ojczystą notę. Przytomnych
było wielu więcej jednak cudzoziemców niż Polaków. Znajdował się
na tém nabożeństwie jeden z najwyższych dygnitarzy zakonu jezuit-
kiego, O. Pierling, asystent generalny dla północnych krajów, z innymi
ojcami. Od dziewiętej rano do południa msze za poległych wycho-
dziły nieustannie u wszystkich ołtarzy kościoła s. Agaty. Po nabo-
żeństwie rektor irlandzkiego kolegium bardzo czule i serdecznie prze-
mówił do duchownych tułaczy naszych, wynurzając własne, kolegów
i rodaków swoich współczucie dla cierpiącego narodu i dla nieśmiert-
telnej sprawy. Nabożeństwo takie w rocznicę dla Polski pamiętną by-
żoby niemożliwem w innych czasach w obcym kościele, a przynaj-
mniej należałoby je odprawić nie wymieniając za kogo się odprawia;
w żadnym zaś razie kardynał sekretarz stanu nie byłby okazał goto-
wości i przychylności, jaką w nim tą razą księża polscy znaleźli.
Z tej tedy okoliczności, jakkolwiek nie mającej bezpośredniego zwią-
zku ze sławnym zajściem p. Meyendorffa z Ojcem św., można śmiało
wnosić, iż stosunki między stolicą św. a Moskwą są niesłychanie na-
prężone, jeżeli nie całkiem już zerwane.

Statystyka zbrodni w Anglii podczas przeszłego roku:
Liczba przestępstw, jakimi się trybunały angielskie w ciągu ostat-
niego roku zatrudniały, dochodzi do 69,959. Z porównania powyższej
liczby, liczba zbrodni poprzedzającego roku wynika, iż rok 1865
o 7584 przestępstw uboższym był niejako od swego poprzednika. Da-
leż, większa część oskarżeń ma piętno mniej ciężkie, a z osób oskar-
żonych, 27,000 za niewinnych ogłoszonych zostało z braku dostatecz-
nych dowodów przewinienia.

Otóż wyliczenie szczegółowe przestępstw w:

Pijaństwo	29,880
Zepsucie rozmaitego rodzaju	5,725
Nierząd	3,427
Zaczepki i gwałty	5,771
Kradzieże	7,858
Fałszowanie	3,201
Waleśanie się	6,757

Wśród 29,880 osób o] pijaństwo oskarżonych, znajdowało się
12,000 kobiet.

Wiadomości handlowe, przemysłowe itd.

Kurs telegraficzny giełdy berlińskiej.

Dnia 9 lutego.

Powłtrze: piękne	z d. 8	z d. 8
Żyto: wzmocnione	46 3/4	46 1/4
luty.....	46 3/4	46 1/4
na wiosnę.....	46 3/4	47
maj-czerwiec.....	47 3/4	48
Owies: na wiosnę.....	26 1/4	26 1/4
Okowita: bezmiennie	14 1/2	14 1/2
luty-marzec.....	14 1/2	14 1/2
kwiecień maj.....	14 1/2	14 1/2

Oléj: luty..... 15 3/4, 15 5/8
kwiecień-maj..... 15 3/4, 15 5/8
Wypowiedz. żyta..... 1000
Wypowiedz okowity 10000 10000
Kurs wal.: cicho
N. pozn. 4°, list. zast. 91 3/4, 91 1/8
Amerykany..... 71 3/4, 71 1/8
Polskie pap. pie..... 77, 77 3/8

Giełda poznańska, 10 lutego.
Pozn. 4° nowe listy zast. 91 3/4, Pozn. listy rent. 92 3/8, Bankn.
polsk. 77 pl. Udział komandyt. w Tow. akcyjnym Buiński, Chła-
powski, Plater i Sp. 97.
Żyto: luty 43, luty-marz. 43-42 3/4, marz.-kw. 42 3/4-2/4, na
dostawę wiosenną 43 3/4, kw.-maj 43, maj-czerw. 46 tal. żąd. Oko-
wita: (z beczką) na luty 13 3/4-13 1/2, marz. 14 1/2, kwiec. 14 1/2 pl, maj
14 1/2, z., czerw. 14 1/2 pl, lip. 15 tal. plac.

Giełda berlińska, 9 lutego.
Interesa na giełdzie bardzo ścięśnione.
Walory pruskie: Dobrow. poz. pstwa (4 1/2 0/0) 100 1/2 pl., Poz.
pstwa z r. 1859 (5 0/0) 104 1/2 pl., Obl. pstwa (3 1/2) 89 pl., Poz. pstwa
prem. z r. 1855 (3 1/2) 122 1/2 plac.
List. zast.: Zach.-prusk. (3 1/2) 80 3/4 plac., dto (4 0/0) 88 3/4 pl.,
dto (4 1/2) 96 1/2 plac., Pozn. nowe (4 0/0) 91 1/8 plac. **Listy rent:** Pozn.
(4 0/0) 92 1/2, Prusk. (4 0/0) 94 1/2 plac.
Walory zagraniczne: Austr.-metal. (5 0/0) 60 3/4 pl., Poz. nar.
(5 0/0) 64 1/8 pl., Losy z r. 1854 (4 0/0) 75 plac., Losy kred. z r. 1858
75 pl., Losy z r. 1860 (5 0/0) 79 1/4 pl., Losy z r. 1864 (5 0/0) 50 plac.,

Poz. w sr. z r. 1864 (5 0/0) 67 3/8 plac. — Ros. poz. prem. z r. 1864
(5 0/0) 93 1/4 pl., Ros.-polsk. obl. skarb. (4 0/0) 68 1/2 plac., Polsk. certif.
Lit. A. po 300 zlp. (5 0/0) 91 plac., dto cząstką po 500 zlp. (4 0/0) 89 1/4
plac., Polsk. list. zast. 3 em. w rs. (4 0/0) 65 plac. — Włoska pożycz.
(5 0/0) 62 1/2 plac., — Amer. poz. (6 0/0) 1882 72 1/2 plac. — **Akoya kol.**
109 1/2 plac., Kol. mind. 166 pl., Gal.-Kar.-Lud. (5 0/0) 81 1/2 plac., Austr.-franc.
109 1/2 plac., Warsz.-wied. (5 0/0) 66 plac. — **Banki itd.:** Austr. cred. (4 0/0)
(5 0/0) 72 3/4 plac., Pozn. prow. (4 0/0) 103 z., Szląsk. stow. bank. (4 0/0)
114 1/2 plac. — Certyf. hipot. Hübniera (4 1/2 0/0) 101 1/2 plac., Hansem.
(4 1/2) 100 plac., Henckel (4 1/2) 100 1/2 plac., Obl. hip. szl. stow. bank.
(4 1/2) 100 1/2 plac., Meining. (4 1/2) —

Kurs gotówki i pap. plen.: Frdr. prus. 113 1/2 plac., ldr. 111 1/2
pl., suwereny 6.24 1/2 plac., nap. 5.13 1/2 plac., pólimp. 5.17 plac., doll.
1.12 plac. Zagr. banknoty 99 1/2 plac., Ros. bankn. 77 3/8 plac. — **Dyskonto
bankowe.** 7.

Ziemiopłody, okowita itd.: Niezwykły brak życia na targu dzi-
siejszym; płody jednak utrzymały się przy dawnych cenach.
Pszemica: 2100 funt. w miejscu 46-74 tal. pl. Żyto: 2000
funt. w miejscu 79-81 funt. 47, na luty 46 1/2-3/8, na wiosenną 47-
1/8, maj-czerw. 48-1/8, czerw.-lip. 49-1/8, lip.-sierp. 48-49 tal. plac.
Jęczmień: 1750 funt. mały i duży 32-45, tal. szlaski 39-40, zw.
37 1/2 tal. pl. Owies: 1200 funt. w miej. 24-28, szlaski 25-1/2, prze-
dni szlaski 25 1/2-26 1/4, na wiosenną 26 1/4, maj-czerw. 26 3/4, czerw.-
lip. 27 1/4, lip.-sierp. 27 1/4, tal. nominalne. Groch: 2250 funt. do go-
towania i na paszę 48-62 tal. plac. Rzep zimowy: 110-120 tal. plac.
Rzepik zimowy: 105-110, latowy: 95-105 tal. plac. Siemie lniane: 70-80 tal. pl. Oléj rzepiowy: 100 funt. w miej-
scu 16 1/2, na luty 15 1/2, luty-marz. 15 3/4-5/8, marz.-kw. 15 3/4, kw.-
maj 15 1/2, maj-czerw. 15 1/2, wrześ.-paźdź. 13 1/2 tal. plac. Oléj
siemienny: 100 funt. w miejscu bez beczki 13 1/2, tal. żąd. Oko-
wita: 8000⁰ (Tralles) w miejscu bez beczki 14 1/2-15 1/4, na luty
i luty-marz. 14 1/2-1, marz.-kwiec. 14 1/2, kwiec.-maj 14 1/2, maj-czer-
czer.-lip. 15 1/2, lip.-sierp. 15 3/4-2/3 tal. pl.

Ceny mięsa:

Giełda wrocławska, 9 lutego.
Koniczyna czerwona: nie kupunka: 14-15, red. 15-15 1/2,
przednia 16-16 1/2-17 1/4, biała: ceny nie zmienione, zwycz. 13 1/2-
15, red. 15 3/4-16 1/2, przednia 17 1/4-19 1/4-21 tal. pl. Żyto: 2000
funt. pokupniejsze, na luty 44 1/2, 42 1/2, 42 1/2, luty-marz. 43 1/2, kwiec.-
maj 44 pl., maj-czerw. 44 3/4 plac., czerw.-lip. 45 3/4 tal. plac. Psze-
nica: na luty 59 tal. pl. Jęczmień: 39 plac. Owies: na luty 37 1/2
żąd., kwiec.-maj 38 3/4 plac. Rzep: na luty 142 tal. żąd. Oléj rze-
piowy: pokupny w miejscu 16 1/2, żąd., na luty 15 3/4, plac., luty-marz.
15 1/2, żąd., kw.-maj 15 1/2, plac., 15 1/2, plac., maj-czer. 15 1/2, plac., wrz.-
paźdź. 12 1/2 tal. plac. Okowita: kupunka: w miejscu 13 1/2,
z., 13 3/4 plac., luty i luty-marz. 13 1/2, plac., kw.-maj 14 1/2 tal. plac.

	Na targu: piętka	śred.	pośled.
	sg.	sg.	sg.
Pszemica biała	77-82	74	60-66
żółta	74-77	71	60-66
Żyto	55-56	54	—
Jęczmień	43-45	42	37-40
Owies	29-30	28	25-26
Groch	62-66	59	56-58

Rzep: 304-290-275 sgr. za 150 funt. brutto.
Rzepik zimowy: 288-278-258 sgr. za 150 funt. brutto.
Rzepik latowy: 234-224-210 sgr. za 150 funt. brutto.
Okowita kartoflana: 100 kw. po 80° Tralles, 9 lutego,
13 1/2 tal. plac.

Giełda szecińska, 9 lutego.
Pszemica: ceny mało zmienione, w miejscu 85 funt. 26ta 65
—9 tal, nieco wyrosła 73-74 funt. 44-45 tal. plac. 83-85 funt.
żółta na luty-marz. 68 1/2 plac., na dostawę wiosenną 69 1/2-69 3/4 plac.,
maj-czer 71, czer.-lip. 72, lip.-sierp. 73 tal. pl. Żyto: nieco zdroża-
ło, 2000 funt. w miejscu 46-48 1/2, na luty-marz. 46 1/4, na dostawę
wiosenną 47 1/2-3/4, maj-czerw. 48 1/2-3/4, czerw.-lip. 49 1/2 tal. plac.
Jęczmień: w miejscu 70 funt., szlaski 35-39, mały na paszę 33 1/2
pl, 70 funt. szlaski na dostawę wiosenną 40 1/2 tal. plac. Owies:
w miejscu 50 funt. 26 1/2-27 1/2 tal., 47-50 funt. na dostawę wiosenną
20 tal. pl. Groch: w miejscu, 46-48 1/2, na dostawę wiosenną na pa-
sę 49 1/2 tal. pl. Oléj rzepiowy: droższy, w miejscu 15 1/2, plac.,
na luty, 15 1/2, plac., kw.-maj 15 1/2, plac., wrześ.-paź. 13 1/2, plac.
1/2 tal. pl. Okowita: ceny mało zmienione, w miejscu bez beczki
14 1/2-5 1/2, z beczką 14 3/8, na luty-marz. 14 1/2, plac., na dostawę wiosenną
14 1/2, maj-czerw. 15, czerw.-lip. 15 1/2-1/2 tal. plac.

Giełda warszawska, 8 lutego.
List. zastaw. 100, 84 1/2 plac., — Oblig. skarb. (rs. 100) 85 plac.,
Akcy kol. żel. warsz.-wied. 76 pl., — Akc. kol. żel. warsz.-bydg.
68 1/2 plac., — Nowa poz. ross. 1864 prem. (5 0/0) 117 plac. — Listy likw.
(4 0/0) 73 plac.

Redaktor odpowiedzialny Teodor Żyobliński w Poznaniu.

Władysław Dobrogojski w Skrze-
szewie zakończył swe życie dnia
9 lutego. Ekspozycja odbędzie się w nie-
dziele o godzinie 3., pogrzeb w ponie-
dzialek rano o godzinie 10 w Sławnie.
[758]

Obwieszczenie.
W konkursie nad majątkiem dzierżawcy
Aleksandra Warnke w Żabiczynie wy-
znaczony jest nowy termin celem uznania
stępnicy Abraham Stejn w Rogozynie w ilo-
200 tal. na dzień 19. lutego r. b przed
kladem o godzinie 12 przed komisarzem
dział powiatowym **Vossig**.
Wągrowiec, d. 20. stycznia 1866 r.

Król Sąd powiatowy. (599)
Imieniem spółki obywatelskiej ogłaszam,
w Brodnicy (Strasburg in Westpreussen)
natychmiast do wydzierżawienia dwa
miejsciska, połączone z sobą i leżące na ilo-
tej ulicy, w których dotąd był handel
przemysłowy i oberza pierwszego rzędu z ob-
raniem podwórzem i spichrzem. — Spółka
czy sobie dzierżawcy Polaka, kładzie
sekulo warunek, aby znał się na kupie-
wie i posiadał pięć tysięcy talarów na
prowadzenie handlu i oberzy. — W razie
zgodzenia może i sprzedaż nastąpić. Zgło-
szenia osobiste prowadziłby najprędzej do
biu. Na miejscu w Brodnicy jest pan Ry-
kowski upoważniony do dania informacji.
W Mieszewach pod Jabłonowem, 5 lu-
go 1866. [733] **Ignacy Łyskowski.**

Prelekcya o Meksyku
przez **Arnolda Damskiego.**
Bilety po 4 zlp. sprzedaje tylko handel
Magnuszewoza i Sp. [765]

Wzwanie.
Upraszam Pana Ekonomę **Józefa Wrnk**
aby o teraźniejszym pobycie dał wiadomość
do **Brzostowni pod Kiełmem** jak najprędzej.
[743]

Ekono n z żoną, Niemiec, z Księstwa i
biegły w języku polskim, życzy sobie od
1 kwietnia lub od 5. Jana t. r. przyjąć po-
sługę w obszernym gospodarstwie. W ra-
zie potrzeby i kaucyą złożyć gotów. Listy
przyjmuje fran. o, Tarnowo R. M. [684].

Pewna osoba życzy sobie przyjąć na
stancya dwóch chłopczyków od 10 do 12
lat mających, przy macierzyńskiej troskli-
wości o ich zdrowie i moralne prowadze-
nie się — znajdują dzieci pomoc w naukach.
Bliższej wiadomości zasięgnąć można w
księgarni W. Jana Żupańskiego. [730]

Majster młynarski, znający się także
na plharo, może się zgłosić do zarządu
fabryki w **Zakrzewie pod Kleokiem.**
[757]

Uoznia do handlu potrzebuje
K. Liszkowski.
[663]

Chłopiec, do domu dobrego, mający chęć
uczenia się sztuki malarskiej, znajduje miej-
sce od 1 kwietnia albo i przedtęj, u W.
Rudzkiego malarza w Poznaniu przy ulicy
Strzeleckiej Nr. 1. [737]

Dom. **Potuloo** pod **Naklem** potrzebuje
zaraz **marszaltera** dobrze konno jeżdżą-
cego, zgłosić się można u **Zaleskiego** oso-
biście, lub w listach frank. z dołączeniem
świadczeń. [738]

Agronom, kawaler, wolny od wojskowo-
ści z wyższym agronomicznym wykształce-
niem, poszukuje od 5. Jana r. b. odpowie-
dniej posady w majątku większym w cha-
rakterze zawiadowcy. Bliższe szczegóły
na listy frankowane T. K. Z. poste re-
stante. Środa. (594)

Poszukuje się **pomocnika obe-**
znanego dokladniez han-
dlem wina od 1 kwietnia b. r.
Bliższa wiadomość w expd. Dziennika. (749)

Zgnblono na berlińskiej ulicy pomiędzy
domem Nr. 29 a 31 dwa kawałki **koronek.**
Znalazca otrzyma 2 tal nagrody pod Nr. 29
na II piętrze. [739]

Pokój meblowany na froncie jest w ka-
żdém czasie do wynajęcia na pierwszym pię-
trze Nr. 5 przy Bernardyńskim placu [722]

Elegancki mahoniowy billard 4, wielko-
ści, z należąciami doń sprzętami, stoi na
sprzedaż. Dokładniejszej wiadomości udziela
handel cygar **G. A. Schleh,** Wilhelmowska
ulica Nr. 13. [734]

Rynek 64, pierwsze piętro, **wiel-**
ki pokój do wynajęcia. [751]

W **Miłosławiu,** w Ryнку No. 6, jest
kram z dogodnym pomieszkaniem od św.
Wojciecha r. b. na kilka lat do wydzier-
żawienia Bliższych wiadomości udzieli
właściciel **Jan Funtowicz.** [711]

Obwieszczenie!
1. **Wiatrak** w porządku i przy nim 21
mórg areaułu z kompletnymi budynka-
mi w najlepszym stanie.
2. **Gospodarstwo** chłopskie wynoszące 42
morgi roli wraz z łąkami i dobrimi
budynkami.
3. **Wodnik** z dwiema gankami w dobrym
stanie, przytém 60 mórg dobrej roli
z łąkami i 20 mórg boru z kompletnie-
mi budynkami gospodarczymi są z wol-
nej ręki do sprzedania.
Bliższej wiadomości udzieli na listy fran.
lub na zapytania osobiste młynarz **Hem-**
merling w **Jaskółkach** pod **Grodziskiem.** [736]

Godne uwagi.
Ulica Wodna Nro. 30.
Mój przy ulicy Wodnej nowo założony
skład towarów drobnych tapicerskich, ga-
lanteryjnych, porcelany i rekawiczek
polecam niniejszem. Przyczém pozwolę so-
bie zauważyć, że towarów tapicerskich
mam nader wielki dobór i bajeżnie niskie
ceny. I tak robotki pantofli od 25 sgr,
również wszelkie peruki, welne, jedwab,
kanwy po jak najniższych cenach w na-
jlepszym gatunku. Nadto rekawiczki glan-
sowane i do prania, francuskie kalosze gu-
mowe najlepszej jakości polecam
Marya Pilegaard,
[764] przy ul. Wodnej No. 30.

Nauczyoiel na wsi, Polak, mogący chło-
pców do sexty i kwinty gimnazjalnej przy-
spobobić, życzy sobie; przyjąć kilku chło-
pców na stół, stancya i naukę. Bliższej
wiadomości udzieli się pod adresem **W. S.**
poste restante Środa. [649]

Gościniec, należący do Dom. Strumiany,
nad szosą, i w pobliżu miasta Kostrzyna,
ma być wydzierżawiony na czas od 1 kw.
r. b. aż do tegoż dnia, roku 1870. Bli-
ższą wiadomość otrzymać można u podpi-
sanego. **Strumiany w lutym 1866.**
R. Heintze.
[728]

Rzetelny zamiar
zakupna dóbr!!
W skutek udzielonych mi zleceń poszu-
kuje, dla **zamiejscowych**
wych kupców, dóbr we W. Ks.
Poznańskiem w celu zakupu:
1. **Dla pewnej bardzo znako-**
mitéj osoby (księcia) dóbr
we wartości **4 do 500,000 tal.**
ze zaliczką **200,000 do 250,000**
tal.
2. **Majątku obejmującego 3500 do**
5000 mórg ze zaliczką **70-**
130,000 tal.
3. **Dwoje** dóbr rycerskich, obejmują-
cych **1800-2500 mórg** ziemi, ze za-
liczką **30-50,000 tal.**
4. **Czterech mniejszych ma-**
jątków od **800-1500 mórg**
ze zaliczką **15-25,000 tal.**
Zlecenia w oryginałach są u mnie zło-
żone na okaz; upraszam tedy o łaskawe
i z zaufaniem nadesłanie mi ofert, ze szcze-
gółowemi opisami dóbr, franco i jak naj-
prędzej; ja zaś z mej strony poręczam naj-
ściślejszą dyskrecyą i rzetelnością.
Izydor Licht,
kanc. agent dóbr w Poznaniu przy ulicy
(720) Berlińskiej nr. 32 na parterze.

Najświeższe **ordery koty-**
lionowe i maski poleca
bardzo tanio

C. W. Kohlschütter,
[748] w Ryнку No. 70, na rogu ul. Nowej.
S. p. Karola Maroinkowskiego popier-
siał z gipsu są na korzyść **Towarzystwa**
Naukowej Pomocy do nabycia we fabryce
mej wyrobów z lanego kamienia przy ma-
lych Garbarach Nr. 9, [718]

A. Krzyżanowski,
Mikroskopy

których niedawno zabrakło, zdane do wy-
szukiwania **trychin w mięsie,** po-
siadają znowu w zapasie w bardzo wybor-
nej doskonałości, i polecają w cenach po
4 tal. i 5 tal. 20 sgr.

Bracia Pohl, optycy,
[515] przy ul. Wilhelmow. 9.

Świeżą nadselkę **balowych re-**
kawiczek odebrał i poleca
C. Bardfeld,
[759] Nowa ul. Nr. 4.

Pralnia
A. M. Winter, krawca męskiego,
przy Alei 26, naprz. poczty,
poleca się do **oyszczoncia garderoby**
męskiej i damskiej z **plam wszelkiego**
rodzaju. **Farbuje, faconuje i moder-**
nizuje. (762)

Kapeluszki słomkowe
przyjmuje do prania, tylko jeszcze do
20 tm.
J. Goślinowska,
[671] w Bazarze.

Nową przesyłkę **rekawiczek** i francuskich **gorsetów** otrzymał
[735] **K. F. Szuppig.**

Bordeaux.
Wina czerwonego albo białego: beczka po 674 tal. i tanięj, butelkę od 1 tal. do 4 tal. 18 sgr.; tudzież wina hiszpańskiego, likieru, okowity i oliwy nabyć można. — Zamówienia po francusku pisane wprost przesać pod adresem R. Bay 58 route de St. Médard à Bordeaux, a po polsku pisane pod adresem: Do R. Bay w Poznaniu, w biurze Dziennika. (67)
NB. Te wina z Bordeaux są zupełnie czyste; można ich używać do mszy ś.

W lesie, należącym do dóbr Czeszewa, będzie sprzedawane drogą licytacji za natychmiastową zapłatę, w **poniedziałek d. 19 lutego r. b. przed południem od 9 godzin, w obozisku Czeszewskiej**, następujące drzewo budulcowe:
23 buki 278 stóp kubicznych
238 dębów 6595 " "
36 jesionów 1073 " "
9 wiązów 307 " "
11 brzoźek 193 " "
13 olszyn 322 " "
2 lipy 81 " "
580 sosien 32,225 " "
130 dębowych, jesionowych, wiązowych drągów na porządku. Słabsze drzewo porządkowe ma być pojedynczo lub w małych partjach, zaś mocniejsze drzewo wedle gatunku w całości sprzedawane.
Drzewo to wolno każdemu zobaczyć.
Zwraca się szczególną uwagę na mocne dręby i sosny. [712].
Czeszewo pod Miłosławiem, 8 lutego 1866.
Zarząd leśny.

Zamówienia na nasiona wszelkiego rodzaju przyjmuje
J. Zapalowski,
Garbary wielkie nr. 16. Katalogi przysyłam na żądanie franco. (750)

Meseńskich ponsowych pomarańczy
30, 24 i 20 za talara poleca
F. Fromm,
[741] przy placu Sapieżyńskim No. 7

Nasiona kwiatów i jarzyn pod gwarancją kiełkowania i po cenach bardzo niskich, o których przekonanie się można z oenników gratis i franko przesyłanych, poleca
Handel nasion
A. Fleissiga,
przy ulicy Berlińskiej Nr. 31.
[732] handel sam naprz. król. dyr. pol

Paczki
tuzin po 6 i 10 sgr., trzy razy na dzień świeże, poleca cukiernia
Antoniego Pfliznera,
[746] przy Starym Rynku.

Paryskie cukry, Cukry własnej fabryki, Czekolady w doborowych gatunkach,
Herbaty, Araki jako też **angielskie biszkopty** do herbaty,
poleca po cenach bardzo umiarkowanych.
S. Sobeski,
Poznań, plac Wilhelmowski No. 2, (Hotel du Nord).
[755] Bydgoszcz, ul. Fryderykowska 19.

Owoce francuzkie kandyzowane, pomadki, praliny i pigwowe serki poleca cukiernia
Antoniego Pfliznera,
(745) przy Starym Rynku.

Przeciw kaszlowi!!
Gumowe pastylki. Sok rzadkwiany. Marmelki rzadkwiane, słodowe i z lukrecyi, poleca (756)
S. Sobeski.

Machiny rolnicze.
J. G. Garret przy ulicy Tauenzienstrasse 6 b we Wrocławiu ma zaszczyt donieść panom właścicielom dóbr, że posiada w zapasie **rolnicze maszyny**, jako to: maszyny do obracania, radła, maszyny do rozdzielania mierzwy, na porę wiosenną; jakoteż lokomobile i maszyny do mlócenia marmu, w Szląsku i Poznaniu, które też wydzierżawiam. Upraszam panów właścicieli dóbr, którzy jeszcze mają zboże do mlócenia, lub inne jakie roboty dla lokomobili, jako to: rżnięcie drzewa, robienie cegły, aby się do mnie zgłosili, a ja w takim razie bardzo łagodne postawię warunki. (584)

Francuskich kamieni młyńskich znaczny wybór. z fabryki renomowanej, po cenach fabrycznych poleca
A. Krzyżanowski,
(640) Grobla Garbarska Nr. 2.

400 zajęcy i 25 sara w ostatniej przesyłce otrzymał i poleca
F. Fromm,
[742] przy placu Sapieżyńskim No. 7.

Marons fondants à la vanille, Marons glacés, Confitures du se-rail, jako też winogrona z Almeryi i słodkie ponsowe pomarańcze, wszystko świeże otrzymał i poleca
A. Cichowicz,
przy ul. Berlińskiej No. 13, naprz. kr. dyrekt. policyi. (736).

Przeostroga!
Korzystając z mego tutaj pobytu, obchodzić po hotelach nieznaną mi kobietą, która jako operatorka nóg pod moim nazwiskiem występuje i nieznając używanej przezemnie metody, renomie mojej zasłużonej długoletnią pracą, szkodzi. Przestrzegam zatem, że mieszkam w hotelu Mylius pod nr. 3 i po za domem żadnej operacji nie podejmuję.
Eliza Kessler,

Radykalne leczenie zastarzałych chorób, jako to: chorób żołądka, wątroby, poczynających się suchot płucowych, darcia w kościach, hemoroidów, liszajów, wrzodów na nogach, kółtuna, cierpień syfilitycznych, polucyi, tepego sluchu itp. według 20-letniego doświadczenia nawet przez listową korespondencją.
Do udzielenia rady osobiście jestem każdej **niedzieli, w poniedziałek i wtorek w Świeciu** (w Rynku) w domu gotów. **Dr. Loewenstein,** (595) lekarz homeopatyczny w Świeciu.

Pigułki z roślin p. Cauvin,
aptekarza - chemisty, ucznia szkoły wyższej w Paryżu, przy placu Tryumfalnej Bramy No. 10.

PILULES VÉGÉTALES GOURMANDES PURGATIVES

de CAUVIN, de PARIS.

Nie masz żadnego lekarstwa, któreby w praktyce medycznej sprawdziło tak zupełnie przepianę jak **Pigułki czyszczące krew i przeczyszczające, p. Cauvin.** Najznakomitsi lekarze używają ich dziś i przepisują swym chorym, wspierając ich na zasadzie następujących uwag:
1) Pigułki te są czysto z roślin przygotowane.
2) Miłe dla oka i przyjemnego smaku.
3) Bardzo skuteczne; działanie ich nie wystawia na żadne niebezpieczeństwo, wydziałają z ciała wszelkie zepsute humory.
4) Działają wprost na obieg krwi w tętnicach, przywracając i odnawiając krew zupełnie.
5) Lekarze, którzy rozbiór chemiczny tych Pigulek dokonali wprzód, zanim je swym chorym przepisali, jednoznacznie oświadczają, że

Pigułki czyszczące krew i przeczyszczające, p. Cauvin, są najlepszym lekarstwem tego rodzaju aż do dziś znanym. Po tak licznych świadectwach, ktoby mógł wątpić o ich dobrym skutku?
Dostać można w aptece **Eisnera** w Poznaniu. Pół pudełka tj. 30 pigulek kosztuje 16 sgr.; całe pudełko tj. 60 pigulek kosztuje 28 sgr. (210).

Handel papieru J. Jaroczyńskiego
poleca swe listowe papiery, mianowicie angielskie, oraz wszelkie przybory rysunkowe, piśmienne i biurowe. **Albumy** gustowne po niższych cenach, **Karty wizytowe** w jak najkrótszym czasie.
Najnowszego kroju **bluzy, strzałki we włosy ufrgzowane, przepaski, szarfy, wachlarze i rekawiczki balowe** po nadzwyczaj tanich cenach, poleca
Z. Zadek i Sp.
[744].

Paletoty aksamitne, jedwabne, barankowe i dyflowe, **beduiny** w wszelkim rodzaju złotem przerabiane, **balowe suknie**, jako to: (jedwabne, kolorowe i lekkie), **wachlarze**, najnowsze **paryżkie chalki, welniane i półjedwabne wyroby na suknie, białe alpaki** w najnowszych deseniach, we wszelkim rodzaju, **pokrycia na meble, (koleliny, gobeliny, rypsy, welniane i półwelniane adamaszki), firanki, pokrycia na stoły, kapy na łóżka, dywany kościelne, salonowe, pokojowe i karpety przed łóżka, koldry attasowe, mantynowe, tybetowe** i wszelkie w tym rodzaju artykuły, poleca uprzejmie
K. Żupański,
Nowa Ulica nr. 7.
[754]

Francuskie kamienie młyńskie najlepszej jakości poleca pod gwarancją z warunkami fabryka **Fr. W. Schuize** w Berlinie przy ulicy „Schönhauser-Alée 3.“ Skład w Poznaniu posiada właściciel młyna
Stahl,
[724]. przy ul. prowadzącej do dworca kolei żelaznej (Bahnhofstrasse).

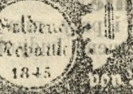
We fabryce mej wyrobów z **lanego kamienia** są znowu w zapasie:
Koryta dla koni, bydląt i trzody, rury na mostki polne, rymny do wody, flisy kolorowe na posadzki, wazon rozmaite, tudzież do wodotrysków, do świeconej wody, chrzeźlnice, figury świętych, Boże męki, nagrobki, figury mythologiczne różniactwo, rybolowstwo, pszczelnictwo itd. przedstawiające, również medalliony itd. [457]. **A. Krzyżanowski.**

Niniejszem mam zaszczyt donieść, że mam urządzać przy ul. Wilhelmowskiej No 78 w bliskości kościoła św. Marcina we wszelkie przybory zaopatrzoną

pralnią garderoby,
Jedwabne, welniane i bawełniane ubiory prac będą bardzo czysto, a każde zlecenie wykonam jak najakuratniej. — Również z niedoborowej **garderoby męskiej** wywabiać będą plamy każdego rodzaju, wypiorę ją bardzo czysto, zfasonuję i zmodernizuję.
Obiecuję robotę tylko dobrą, skora usług i ceny jak najniższe.
Maksymilian Gnensch,
krawiec męzki i prac.
[727].

Ból piersi połączony z kaszlem.
Nie licząc listów od wielu lat nam przesyłanych z różnych zakładów leczniczych, gdzie wedle wiarogodnych dokumentów używano z bardzo dobrym skutkiem ożywczo i uzdrawiającego napoju „piwa słodowego Hoffa“, odhieramy jeszcze wciąż nowe z podziękowaniami, z których dziś tylko następujące ogłaszamy.
Do nadwornego dostawcy Jana Hoffa przy ul. Nowej Wilhelmowskiej Nr. 1 w Berlinie.
Bredstedt w Szleswigu.
„Mimo użytych bardzo różnych środków cierpiałam już od dawnego czasu na kaszel i nieznosne bóle w piersiach. Z tego powodu zniewolona byłam uciec się do uzdrawiającego piwa słodowego Hoffa. Od czasu użycia kilku butelek pomienionego piwa, czuję się prawie zupełnie zdrową, co na słowo poręczyć mogę.“
Joachima Brüggena żona.
Schippenbeil, 16 października 1865.
„Łaskawego Pana upraszam o nadesłanie mi pewnej ilości pińskiego piwa słodowego, którego użyję w celu dalszego przepisania mi leczenia się.“
Th. v. Seydlitz.
Zörbig, 17 października 1865.
„Mam zamiar doświadczyć przynajmniej, czybym przez używanie uzdrawiającego piwa słodowego Hoffa nie doznał pomocy a przynajmniej ulżenia w wielkim zaflegmieniu gardła i znacznym kaszlu.“
Mogk, dyakon.

Skład główny w Poznaniu u **Braci Plessner,** Rynek 19.
skład uboczny u **H. Dietza** ul. Wilhelmowska 26. (723).

Pâte Pectorale

Pastyle na wszelkie choroby piersiowe, na leczenie całkowite chorób piersiowych, jakimi są: katar, kaszel, dychawiczność, ściśnięcie piersi itd., nie ma nic skuteczniejszego i lepszego, jak **Pâte Pectorale** przez aptekarza **George w Epinal.** Lekarstwo to sprzedaje się we wszystkich miastach w Niemczech, a w Poznaniu tylko w cukierni i fabryce karmelków **A. Szpingera,** naprzeciw zegaru pocztowego. (4655)

Wielka wystawa
Kwiatów, roślin rozmaitych, krzewów i drzew owocowych wszelkich gatunków, wciąg kwitnących róż itd.
Pana Giraud,
co dopiero przybyłego uczonego ogrodnika z Paryża, z bogatym wyborem wszelkich gatunków roślin, kwiatów pokojowych, ogrodowych i oranżeryjnych. Wciąg kwitnących róż w 500 rozmaitych gatunkach, amaryłów, lilii, cebulek kwiatowych, nasion kwiatowych, roślin główkowatych, z Afryki i Ameryki, które 4 do 5 miesięcy nieustannie kwitną. Coś całkiem nowego: ogromne jabłko i gruszki, których owoce w naturze 3 do 4 funtów waga, są wystawione.
Indyjskie porzeczki w 12 gatunkach.
Marokańskie maliny w 12 gatunkach. **Stołowe winogrona.**
Casselas z Australii, w 25 gatunkach.
Angielskie truskawki w 50 gatunkach.
Drzewa kasztanowe z Karoliny, w 12 gatunkach.
Pan Giraud prosi uprzejmie wysoka szlachtę i szanowną publiczność o łaskawe zaufanie, i prosi tylko w przejeździe do Warszawy skład swój tu mieć będą w domu p. **Falka,** przy placu Wilhelmowskim No. 12. [678]

[760]. operatorka nóg
Fiołki
całkiem rozkwitnięte i kówkami w doniczkach sgr.; codzień małe, co dopiero zerwane bukiety po 1 sgr.; bukiety piękniejsze w znacznej tak samo narecyssy, hyacenty poleca
Handel kwiatów
[731].
A. Fleissig
naprzeciw król. dyrekcji

Bardzo piękny wielkoziarnisty, masy solony astrachan kawior otrzymał
[761]. **Jakob App**

Zielone pomarańcze polone w wielkim do
rze
A. Cichowicz
przy ul. Berlińskiej No. 13 król. dyr. policyi.
Dom **Chorynia** pod **Kośolanem** ma we **kartofle cybulaki** na sgr. (466).

Niesfał zowane
Petroleum
kwartę po 9 sgr. poleca
Adolph Asc
przy ul. Słóarskiej 5 niedaleko Ry.

Sprzedaż baranów
z tutejszej zarodowej owczarni No zaczyna się **17 lutego.**
Nowydwór, pow. toruński, w lutym (621)
Buchholte.

(Na ogólne żądanie.)
W Wrześniu,
dnia **12 lutego 1866** rok przedstawi Towarzystwo amatorskie zryść ubogiej młodzieży szkolnej:
Łobzowian.
Na początek dwa komedje przedwienia.
Biletów dostać można u pana **Ralskiego** i przy kasie.

Doniesienie o koncercie
W poniedziałek 19 lutego 1866 wieczorem o 7
na wielkiej sali Bazar
odbędzie się
KONCERT
Franciszka Bendela
Program będzie umiarszony w następnym gac. Bilety na krzesła numerowane po 20 sgr. już dziś posiadają w swym nadwornym składzie muzykalnym
Ed. Bote i G. Bock
Przy kasie po talarze.

We wtorek 13 b. m. odbędzie się na sali bazarowej bal składkowy. Biletów nabyć można tylko przy kasie.

W poniedziałek, dnia 12 lutego odbędzie się
Bal w Gnieźnie
na cel dobroczynny, na który zapraszają niżej podpisanym gospodarze.
Dr. Tyc **Jasiński.** **Cielmowski.** **Węsierski.** **Kugler.**

Teatr miejski w Poznaniu
W sobotę 10 lutego, i w poniedziałek 12 lutego przedstawienie Arabów
W niedziele 11 lutego **Trubadur** **Verdiego** w 4 aktach.
* * * **Manrico**..... p. de Carrion.
* * * **Leonore**..... p. Ludw. Tipka.
J. Keller.
Urbanowo.
W niedziele i w poniedziałek na salce i kolacya. **J. Wężyk.**
Dodatek.

Sprawozdanie

Dyrekcji Towarzystwa Pomocy Naukowej Imienia Karola Marcinkowskiego dla młodzieży W. Księstwa Poznańskiego.
za rok 1865.

(Dokończenie).

b) Wyszczególnienie dochodu nadzwyczajnego.

1) ks. Wojczyński nauczyciel religii przy seminarium na pośrednictwem ks. dziekana Lierszniewskiego 1 tal. 10 sgr. 2) za zrealizowane kupony od listu rentowego zasobowego na 50 tal., z raty kwietniowej 1 tal. 3) za zrealizowany kupon od pożyczki rzymskiej 100 franków, z raty kwietniowej 20 sgr. 4) p. Szafarkiewicz redaktor Ziemiańska przekazane przez p. Józefa Mrowińskiego honorarium za rozprawę 3 tal. 20 sgr. 5) p. Wiza z Michorzewa 4 tal. 6) składka zebrana przez ks. Andersza w parafii jaraczewskiej 3 tal. 22 sgr. 2 fen. 7) p. Maciej hr. Mielżyński dywidendy swe bazarowe za lata 1853—63 154 tal. 21 sgr. 2 fen. 8) tenże swe dywidendy bazarowe za lata 1862 i 1863 94 tal. 19 sgr. 2 fen. 9) tenże swe dywidendy bazarowe za też lata 47 tal. 9 sgr. 7 fen. 10) z legatu śp. Scholastyki Dunin dywidenda bazarowa za rok 1862 21 tal. 13 sgr. 4 fen. 11) z legatu śp. Karola Marcinkowskiego dywidendy bazarowe za lata 1862 i 1863 141 tal. 28 sgr. 9 fen. 12) sukcesorowie śp. Gustawa Potworowskiego dywidendy bazarowe za lata 1860 do 1863 83 tal. 10 sgr. 13) sukcesorowie śp. Józefa Szudrzyńskiego dywidendy bazarowe za lata 1857 do 1863 136 tal. 10 fen. 14) p. Emilia Sczaniecka swą dywidendę bazarową za rok 1864 56 tal. 8 sgr. 4 fen. 15) sukcesorowie śp. Arnolda Hr. Skórzewskiego dywidendy bazarowe za rok 1864 56 tal. 8 sgr. 4 fen. 16) p. Adolf Łączynski swą dywidendę bazarową za rok 1864 28 tal. 4 sgr. 2 fen. 17) ks. prałat Brzeziński swą dywidendę bazarową za rok 1864 28 tal. 4 sgr. 2 fen. 18) p. Józef hr. Mycielski z Rokosowa swą dywidendę bazarową za rok 1864 28 tal. 4 sgr. 2 fen. 19) p. Arsen hr. Kwilecki swą dywidendę bazarową za rok 1864 28 tal. 4 sgr. 2 fen. 20) p. Wiktor Łakomicz swą dywidendę bazarową za rok 1864 28 tal. 4 sgr. 2 fen. 21) p. Ludwik S czaniecki od przekazanego obligu dywidendę bazarową za rok 1864 28 tal. 4 sgr. 2 fen. 22) sukcesorowie śp. Emila Swinarskiego z Dębego dywidendę bazarową za rok 1864 28 tal. 4 sgr. 2 fen. 23) p. Koczorowski Kazimierz z Izabeli, swą dywidendę bazarową za rok 1864 28 tal. 4 sgr. 2 fen. 24) z legatu śp. Scholastyki Dunin dywidenda bazarowa za rok 1864 28 tal. 4 sgr. 2 fen. 25) sukcesorowie śp. Gustawa Potworowskiego, dywidendę bazarową za rok 1864 28 tal. 4 sgr. 2 fen. 26) sukcesorowie śp. Józefa Szudrzyńskiego, dywidendę bazarową za rok 1864 28 tal. 4 sgr. 2 fen. 27) ks. dziekan Nowakowski jednorazowy datek od osoby niechcącej być wymienioną 10 tal. 28) procent za I półrocze od legatu ś. p. ks. Pigłosiewicza z Rozdrażewa na 500 tal., 12 tal. 15 sgr. 29) ks. proboszcz Lniski z Czarnkowa składki, od siebie 10 tal., od p. Sztosa plenipotenta w Sarbi 5 tal. i od kupca Cabel z Czarnkowie 1 tal., razem 16 tal. 30) waluta za zrealizowane kupony od listów zastawnych zasobowych z raty ś. Jana 54 tal. 28 tal. 6 fen. 31) pan W. M. składa jako zwrot długu zaciągniętego w latach 1863 i 1864 od J. W. H. A. M. 290 tal. 32) tenże jako zwrot długu zaciągniętego w roku 1863 od J. W. H. M. 50 tal. 33) tenże jako zwrot długu zaciągniętego w roku 1863 od J. W. J. H. M. 25 tal. 34) tenże na uzupełnienie sumy 400 tal., przeznaczonej na wykształcenie agronoma młodego na akademii w Pruszkowie 35 tal., razem 400 tal. 35) po zakupieniu za walutę wylosowanych listów zastawnych W. Ks. P. 3 1/2 pct. na 180 tal., innych listów zastawnych W. Ks. P. 3 1/2 pct. na 180 tal., pozostała reszta 4 tal. 11 sgr. 6 fen. 36) ks. proboszcz Lewandowski z Lubasza swą nadzwyczajną składkę 25 tal. 37) tenże jednorazową składkę nadzwyczajną od p. Zygmunta Szudrzyńskiego 25 tal. 38) p. Stanowski A. kupiec w Ostrowie, na fundusz żelazny list zastawny polski na 30 rubli, za który wzięto u bankiera 24 tal., 22 sgr. i zakupiony został list zastawny W. Ks. P. 3 1/2 pct. za 19 tal., 17 sgr., 6 fen., a remanent wynosi 5 tal. 4 sgr. 6 fen. 39) p. radzca dr Samter jednorazowy datek 1 tal. 40) redakcja Ziemiańska 1 tal. 26 sgr. 3 fen. 41) pani Bregida z hr. Bnińskich Kęszczyka dywidendę bazarową 28 tal. 4 sgr. 2 fen. 42) panna Antonina Eitner z Popowic przesała drugą ratę legatu 200 tal. śp. Jana Gąsiorowskiego 100 tal. 43) ks. Jan Bankiet z Głęśna fundusz żelazny 25 tal. 44) waluta kuponów od zasobowych listów rentowych W. Ks. P. na 50 tal. rata październikowa 1 tal. 45) waluta kuponu od pożyczki rzymskiej na 100 franków rata październikowa 20 sgr. 46) składka jednorazowa zebrana przez ks. Bielawskiego na odpuszczenie w Karminie 9 tal. 15 sgr. 47) ks. Klejner składkę nadzwyczajną zebraną w czasie kongregacji dekanalnej w Oporowie 12 tal. 48) p. Edward hr. Ioniński nadzwyczajną składkę, która przy załatwieniu sporu pewnego do kasy komitetu wrzesińskiego wpłynęła 10 tal. 49) p. profesor Szafarkiewicz jednorazowy datek przekazany testamentem przez teściową jego śp. Annę Malinowską 100 tal. 50) procent za rok 1865 od legatu 2000 tal. śp. Emilii z Potockich Kościelskiej 100 tal. 51) p. Taszarzski z Kobylica nadzwyczajną składkę za rok 1864 4 tal. 52) tenże nadzwyczajną składkę z okręgu p. Brezy 12 tal. 20 sgr. 53) tenże zebrane podczas nabożeństwa żałobnego w Wągrówcu 39 tal. 27 sgr. 6 fen. 54) p. profesor Szeniec nadzwyczajne składki z powiatu śremskiego 2 tal. 17 sgr. 6 fen. 55) p. dr. Kapuściński ze Środy składki nadzwyczajne, 1) od p. hr. Grudzińskiego 5 tal., 2) od p. Karłnickiego 4 tal., razem 9 tal. 56) p. Aleksander hr. Bniński składkę nadzwyczajną z powiatu obornickiego 75 tal. 8 sgr. 6

fen. 58) p. Fortunat Jagielski z Ostrowa składkę nadzwyczajną, zebraną w prywatnym towarzystwie dnia 6 lipca rb: 4 tal. 17 sgr. 59) składki nadzwyczajne zebrane przez p. Tomickiego i ks. Bielawskiego 1 tal. 25 sgr. 60) p. Roman Mielęcki składkę nadzwyczajną zebraną podczas przedstawienia węzy faraonowych dnia 6 grudnia 1865 5 tal. 20 sgr. 6 fen. 61) p. budowniczy Hebanowski złożył 50 tal. 62) p. Anastazy Radoński procent od legatu 2000 tal. śp. Białobłockiego Antoniego za rok 1865 100 tal. 63) waluta zrealizowanych kuponów od listów zastawnych W. Ks. P. zasobowych na 3240 tal., z raty Bożego Narodzenia 1865 56 tal. 21 sgr. 64) waluta zrealizowanych kuponów od listów zastawnych 4 pct. zasobowych na 150 tal., z raty Bożego Narodzenia 1865 3 tal. 65) waluta za zrealizowany kupon od listu kredytowego 4 pct. nowego na 200 tal., z raty Bożego Narodzenia 1865 4 tal. 66) pct. od legatu śp. ks. Pigłosiewicza z Rozdrażewa na 500 tal., za drugie półrocze 1865 12 tal. 15 sgr. 67) waluta za zrealizowane kupony od długu państwa rzymskiego na 100 franków z raty kwietniowej i październikowej 1 tal. 10 sgr. 68) waluta wylosowanego listu zastawnego W. Ks. P. 4 pct. pochodzącego z daru koła Towarzystwa w Poznaniu 51 tal. 15 sgr. 69) ks. profesor Laskowski z Wałcza nadzwyczajną składkę 2 tal. 10) p. hr. Cieszkowski z Wierzycy nadzwyczajną składkę 200 tal. 71) składki nadzwyczajne, zebrane przez redakcją Dziennika Poznańskiego 523 tal., 20 sgr., prócz tego 2 ruble zamienione na pruski kurant 1 tal. 22 sgr. 2 fen. 72) p. Mierzyński z Lipnicy dar na zwyczajny 50 tal. 73) komitet powiatu babimostkiego ze składek nadzwyczajnych 70 tal. 74) komitet powiatu bukowskiego ze składek nadzwyczajnych 82 tal. 10 sgr. 75) kom. pow. bydgoskiego ze składek nadzwyczajnych 19 tal. 76) kom. pow. chodzieskiego ze składek nadzwyczajnych 10 tal. 77) kom. pow. czarnkowskiego ze składek nadzwyczajnych 10 tal. 78) kom. pow. gnieźnieńskiego ze składek nadzwyczajnych 161 tal. 2 sgr. 7 fen., z tych przypada na miasto Gniezno 91 tal. 12 sgr. 79) kom. pow. inowrocławskiego ze składek nadzwyczajnych 74 tal. 15 sgr. 80) kom. pow. kościańskiego ze składek nadzwyczajnych 107 tal. 81) kom. pow. krobkiego ze składek nadzwyczajnych 43 tal. 15 sgr. 82) kom. pow. mogilnickiego ze składek nadzwyczajnych 70 tal. 15 sgr. 83) kom. pow. odolanowskiego ze składek nadzwyczajnych 82 tal. 25 sgr. 84) kom. powiatu ostrzeszowskiego ze składek nadzwyczajnych 102 tal. 16 sgr. 2 fen. 85) kom. pow. pleszewskiego ze składek nadzwyczajnych 93 tal. 22 sgr. 6 fen. 86) kom. pow. śremskiego ze składek nadzwyczajnych 164 tal. 6 sgr. 87) kom. pow. szamotulskiego ze składek nadzwyczajnych 90 tal. 88) kom. pow. szubińskiego ze składek nadzwyczajnych 176 tal. 21 sgr. 6 fen. Spis osób, które złożyły 144 tal. 5 sgr. wyszczególniony przez redakcją Dziennika Poznańskiego. 89) komitet powiatu wyrzyskiego ze składek nadzwyczajnych 31 tal. 20 sgr. 90) komitet miasta Poznania z lewej strony Warty ze składek nadzwyczajnych 260 tal. 91) komitet miasta Poznania z prawej strony Warty ze składek nadzwyczajnych 27 tal. 92) Towarzystwo Przemysłowe w Poznaniu z teatru amatorskiego przesało 27 tal. 93) list zastawny W. Ks. P. 3 1/2 pct. kupiony za sprzedany list zastawny polski na 30 rubli dany przez p. kupca A. Stanowskiego w Ostrowie na 20 tal. 94) dyrekcja koła Towarzystwa w Poznaniu dar nadzwyczajny a) w listach zastawnych W. Ks. P. 4 pct. 150 tal. b) w listach zastawnych W. Ks. P. 3 1/2 pct. 70 tal. c) w gotówce 1 tal. 26 sgr. 7 fen. 95) list zastawny W. Ks. P. 3 1/2 pct., zakupiony według woli ks. Jana Bankieta z Głęśna 20 tal. 96) list rentowy na fundusz żelazny datek ks. Gimzickiego prokuratora seminarium duchownego w Gnieźnie 25 tal. 97) listy zastawne kupione za legat śp. Jana Gąsiorowskiego 200 tal. 98) ks. kanonik Niszczewski jako dar obligi długu państwa rzymskiego 5 procentowy na 100 franków czyli 26 2/3 tal. 99) ks. kanonik Grandke jako dar, podobny obligi na 26 2/3 tal. 100) ks. biskup Stefanowicz, jako dar, podobny obligi na 26 2/3 tal. — Ogółem: a) w papierach krajowych 555 tal., b) w gotówce 2248 tal. 7 sgr. 4 fen. Ponieważ corocznie dawane bywały od pewnych osób dywidendy bazarowe jako datki nadzwyczajne do kasy Towarzystwa, ponieważ niemniej w roku obecnym wypłaconych zostało kilka legatów, oraz opłacone procenta od zapisów i kapitałów zasobowych, i inne dochody zwykle corocznie powtarzające się które prawdopodobnie za rok 1865 na 2000 tal., obliczyć wypada, stąd reszta, a) w papierach procent przynoszących na 555 tal., i b) w gotówce 3248 tal., 7 sgr., 4 fen., zrachować należy na dochód nadzwyczajny, który w skutek odezwn naszych z dnia 7 marca i z dnia 25 października r. z. przez członków Towarzystwa na pamiątkę roku jubileuszowego został ofiarowany.

c) Wykaz szczegółowy wydatków w roku 1864.

1) na uczniów uniwersytetu w Berlinie 875 tal., na uczniów uniwersytetu w Wroclawiu 2225 tal., 3) na uczniów uniwersytetu w Królewcu 200 tal. 4) w Gryfii 200 tal. 5) na uczniów szkoły agronomicznej w Pruszkowie 225 tal. 6) na uczniów w szkole przemysłowej w Berlinie 1183 tal. 7) na ucznia w szkole przemysłowej w Holzminden w Brunswickiem 75 tal. 8) na ucznia kształcącego się na ksylografa w Berlinie 70 tal. 9) na młodzieńców uczących się kupiectwa w Szczecinie i Królewcu 219 tal. 10) na młodzieńca uczącego się rysunków w Poznaniu 63 tal. 10 sgr. 11) na młodzieńca uczącego się aptekarstwa 15 tal. 12) na młodzieńca który się uczył gorzelnictwa w Berlinie 128 tal. 13) na uczniów gimnazjum ś. Maryi Magdaleny w Poznaniu 1066 tal. 14) na uczniów gimnazjum w Lesznie 372 tal. 15) na uczniów gimnazjum w Ostrowie 267 tal. 16) na uczniów gimnazjum Fryderyka w Poznaniu 12 tal. 17) na uczniów gimnazjum w Głogowie 191 tal. 18) na uczniów gimnazjum w Wałczu 18 tal. 19) na uczniów gimnazjum w Inowroclawiu 69 tal. 20) na uczniów gimnazjum w Krotoszynie 33 tal. 21) na uczniów w szkole realnej w Poznaniu 105 tal. 22) na uczniów w pro-gimnazjum w Śremit 577 tal. 15 sgr. 23) na uczniów

w szkole wyższej w Gnieźnie 118 tal. 24) na uczniów w klasie rektorskiej w Ostrowszowie 12 tal. 25) na uczniów w klasie rektorskiej w Szamotułach 24 tal. 26) na uczniów seminarium nauczycielskiego w Poznaniu 307 tal. 15 sgr. 27) na uczniów seminarium nauczycielskiego w Paradyżu 183 tal. 28) na opłatę szkolną od stypendyatów gimnazjum ś. Maryi Magdaleny w Poznaniu 67 tal. 8 sgr. 9 fen. 29) na książki i materyały piśmienne 19 sgr. 30) na oporządzenie dla stypendyatów gimnazjum ś. Maryi Magdaleny w Poznaniu 32 tal. 5 sgr. 31) na oporządzenie dla stypendyaty w seminarium nauczycielskim w Poznaniu 6 tal. 32) na pensje dla kancelistów dyrekcyi 160 tal. 33) na pensja dla woźnego dyrekcyi 50 tal. 34) na portoryum od pieniędzy i korespondencyi dyrekcyi i komitetów powiatów 38 tal. 19 sgr. 9 fen. 35) na wydatki nadzwyczajne 240 tal. 3 fen. 36) Na kupno papierów krajowych 259 tal. 20 sgr. 6 fen. Ogółem, 9587 tal. 23 sgr. 3 fen. Do tego przychodu zwrócone pieniądze które Dziennikiem wydatkowym są objęte ale w obecnym obrachunku nie są umieszczone, bo nie zostały wydane 155 tal. 15 sgr. Ogólny wydatek jak w Dzienniku str. 129 — 9743 tal. 8 sgr. 3 fen.

4) Wykaz stypendyatów Towarzystwa.

a) Lista stypendyatów za rok 1865 według instytucji.

No kolebn.	Wyszczególnienie instytucji.	Na koniec 1864 pozostał stypendyat	W ciągu r. 1865		U w a g i.	
			prz-uby było	pozost. w koń r. 1865.		
1	na uniwersytecie w Berlinie.....	6	2	3	5	1 złożył popis na lekarza. 1 " " na wyższego nauczyciela gimnazjalnego. 1 składa popis na wyższego nauczyciela gimnazjalnego.
2	na uniwersytecie w Wroclawiu.....	14	6	5	15	1 złożył popis na doktora i składa popis krajowy. 1 umarł. 1 przestał być stypendyatem. 1 nie zgłosił się o dalsze stypendium. 1 odebrał jednorazowe wspar.
3	na uniwersytecie w Królewcu.....	1	1	1	1	1 złożył popis na lekarza.
4	na uniwersytecie w Gryfii.....	—	1	—	1	—
5	w szkole agronomicznej w Pruszkowie.....	2	1	1	2	1 złożył popis agronomiczny.
6	w szkole przemysłowej w Berlinie.....	5	2	1	6	1 złożył popis na budowniczego.
7	w szkole przemysłowej w Holzminden.....	1	—	—	1	—
8	uczący się na ksylografa w Berlinie.....	—	1	—	1	—
9	w Królewcu i Szczecinie uczących się kupiec.	2	1	2	1	2 ukończyło naukę.
10	w Poznaniu uczący się rysunków.....	—	1	—	1	—
11	uczących się aptekarstwa.....	2	—	2	—	2 ukończyło naukę.
12	kandydat sposobiący się na miernika.....	1	—	1	—	1 złożył popis.
13	sposobiący się praktycznie do budownictwa w Bydgoszczy.....	1	—	1	—	1 przoszedł do szkoły przemysłowej w Berlinie; i tam jest stypendyatem.
14	w Berlinie uczący się gorzelnictwa.....	1	—	1	—	1 skończył naukę.
15	w konserwatorium muzycznym w Lipsku.....	1	—	1	—	1 skończył naukę.
16	w gimnazjum ś. Maryi Magdaleny w Poznaniu.....	15	9	8	16	2 złożyło popis dojrzałości. 3 przeszło do alumnatu młodzieży, sposobiący się do stanu duchownego. 3 utraciło wsparcie. 1 złożył popis dojrzałości. 4 utraciło wsparcie.
17	w gimnaz. w Lesznie.....	6	2	2	6	1 utraciło wsparcie.
18	w gimnaz. w Ostrowie.....	6	6	2	10	2 utraciło wsparcie.
19	w gimnazjum Fryderyka Wilhelma w Poznaniu.....	—	1	1	—	1 utraciło wsparcie.
20	w gimnaz. w Głogowie.....	3	—	4	1	4 złożyło popis dojrzałości.
21	w gimnaz. w Wałczu.....	—	1	—	1	—
22	w gimnazjum w Inowroclawiu.....	3	—	2	1	2 złożyło popis dojrzałości.
23	w gimnazjum w Krotoszynie.....	—	1	—	1	—
24	w szkole realnej w Poznaniu.....	1	2	1	2	1 utraciło wsparcie.
25	w pro-gimnazjum w Śremit.....	12	—	2	10	2 utraciło wsparcie.
26	w pro-gimnaz. w Gnieźnie.....	4	—	2	2	2 utraciło wsparcie.
27	w klasie rektor. w Ostrowszowie.....	—	1	1	—	1 przeniósł się do gimnazjum w Ostrowie i tam jest stypendyatem.
28	w klasie rektor. w Szamotułach.....	2	1	2	1	1 przeniósł się do gimnazjum ś. Maryi Magdaleny w Poznaniu i tam jest stypen. 1 utraciło wsparcie.
29	w seminarium nauczycielskim w Poznaniu.....	30	12	19	23	18 złożyło popis na nauczycieli elementarnych, 3 przestało być stypendyatami 3 utraciło wsparcie.
30	w seminarium nauczycielskim w Paradyżu.....	15	7	8	14	7 złożyło popis na nauczycieli elementarnych. 1 utraciło wsparcie.
Razem.....		134	61	73	122	

Na uniwersytetach kształci się jeszcze przy końcu roku 1865 stypendyatów:

- na uniwersytecie w Berlinie:
 - w naukach filozoficznych i filologicznych . . . 3
 - w naukach przyrodzonych . . . 1
 - w naukach lekarskich . . . 1
- na uniwersytecie w Wroclawiu:
 - w naukach filozoficznych i filologicznych . . . 8
 - w naukach przyrodzonych . . . 1
 - w naukach lekarskich . . . 6
- na uniwersytecie w Królewcu:
 - w naukach filozoficznych i filologii . . . 1

4. na uniwersytecie w Gryfii:
w naukach lekarskich 1

a) Lista stypendyatów wedle powiatów.

No kolejny	Nazwiska powiatów w których się stypendyaci urodzili.	Na koniec r. 1864 zostało stypendyatów.	W ciągu roku 1865.		
			przy- bilo	ubyło	w kon. r. 1865 poz
1	w Babimostkim	5	—	2	3
2	w Bukowskim	3	3	2	4
3	w Bydgoskim	1	2	1	2
4	w Chodzieskim	2	3	3	2
5	w Czarnkowskim	2	2	2	2
6	w Gnieźnieńskim	2	1	—	3
7	w Inowrocławskim	4	—	2	2
8	w Kościańskim	8	2	4	7
9	w Krotoszyńskim	10	3	6	7
10	w Międzychodzkiem	9	3	7	5
11	w Międzyrzeczkim	3	—	—	3
12	w Mogilnickim	3	4	2	5
13	w Obornickim	4	—	3	1
14	w Odolanowskim	6	1	1	6
15	w Ostrzeszowskim	2	3	2	3
16	w Pleszewskim	7	3	3	7
17	w Poznańskim	11	11	14	20
18	w Średzkim	8	4	5	7
19	w Śremskim	7	4	3	8
20	w Szamotulskim	4	2	1	5
21	w Szubińskim	2	—	2	—
22	w Wągrowieckim	5	2	2	5
23	w Wrzesińskim	3	4	1	6
24	w Wschowskim	5	—	3	2
25	w Wyrzyskim	3	2	1	4
26	przydkowo za obręb. W. Ks. P. zrodzeni	3	—	1	2
Razem		1.4	61	73	1.2

b) Lista stypendyatów, którzy całkowicie lub częściowo wyczerpali fundusz nauki ukończyli, albo przeszli na inny fundusz w ciągu roku 1865.

- a) złożyło popis na wyższych nauczycieli gimnazjalnych, stypendyatów 2
- b) złożyło popis na lekarzy stypendyatów 2
- c) złożył popis agronomiczny, stypendyat 1
- d) złożył popis na budowniczego, stypendyat 1
- e) złożył popis na miernika, stypendyat 1
- f) ukończyło naukę na kupiectwo, stypendyatów 2
- g) ukończyło naukę w konserwatorium muzycznym w Lipsku, stypendyat 1
- h) złożyło popis dojrzałości po gimnazyjach, stypendyatów 9
- i) przeszło z funduszu Towarzystwa na alumnat młodzieży sposobiącej się do stanu duchownego stypendyatów 3
- k) ukończyło praktycznie naukę aptekarską, stypendyatów 2
- l) złożyło popis na nauczycieli elementarnych w seminarium nauczycielskim w Poznaniu, stypendyatów 13
- ł) złożyło popis na nauczycieli elementarnych w seminarium nauczycielskim w Paradyżu, stypendyatów 7
- m) ukończyło naukę gorzelnictwa, stypendyat 1

5). Wykaz Walnych Zebrań Powiatowych i Posiedzeń Komite otowych

W skutek Uchwały Walnego Zebrania z dnia 24. lutego 1859 roku, zamieszcza się tutaj wykaz tabelaryczny, obejmujący ilość Walnych Zebrań Powiatowych Człoków Towarzystwa, niemniej Posiedzeń Komitetowych.

No kolejny	Nazwisko Powiatu.	Ilość.	
		Walnych Zebrań	Posiedzeń Komitetowych
1	w Babimowskim	1	1
2	w Bukowskim	2	6
3	w Bydgoskim	—	—
4	w Chodzieskim	—	1
5	w Czarnkowskim	1	3
6	w Gnieźnieńskim	1	3
7	w Inowrocławskim	1	1
8	w Kościańskim	1	2
9	w Krotoszyńskim	1	—
10	w Międzychodzkiem	2	—
11	w Międzyrzeczkim	—	—
12	w Mogilnickim	1	2
13	w Obornickim	2	1
14	w Odolanowskim	1	1
15	w Ostrzeszowskim	2	9
16	w Pleszewskim	1	1
17	w Poznańskim	—	—
18	w Średzkim	1	2
19	w Śremskim	2	9
20	w Szamotulskim	1	2
21	w Szubińskim	—	—
22	w Wągrowieckim	1	1
23	w Wrzesińskim	—	—
24	w Wschowskim	1	2
25	w Wyrzyskim	2	2
26	w Mieście Poznaniu z lewej strony Warty	1	—
27	w Mieście Poznaniu z prawej strony Warty	—	—

Gdy rok składkowy 1865ty, jest zarazem jubileuszowym istnienia Towarzystwa Pomocy Naukowej imienia Karola Marcinkowskiego, przeto sądzim, że będzie w interesie tegoż Towarzystwa i zgodne z obowiązkiem dyrekcji, wykazać jakimi funduszami Towarzystwo dotąd przez dwadzieścia pięć lat dysponowało, i jakie tychże wydatków Towarzystwa były owoce.

Wykaz przychodu i wydatku kasy Towarzystwa Pomocy Naukowej imienia Karola Marcinkowskiego za lata od wyłącznie 1841 roku, do wyłącznie 1865 roku.

A. Dochodu było:

1) Według sprawozdania z dnia 3 grudnia 1851 r. wy-

nosił dochód za lata od roku 1841/42 do świętego Jana 1851 r. 99232 tal. 16 sgr. 8 fen.

2) Po zamknięciu ksiąg wpłynęło jeszcze do św. Jana 1851 r. 28 „ 17 „ 5 „

3) Według sprawozdania z dnia 20 listopada 1862 było za r. 1851/52. 8540 „ — „ 11 „

3) Według sprawozdania z dnia 7 grudnia 1853 za rok 1852/53. 6352 „ 9 „ 10 „

5) Według sprawozdania z dnia 1 grudnia 1853 było za rok 1853/54. 6917 „ 2 „ 8 „

6) Według spraw. z dnia 16 stycznia 1856 było od 1 lipca 1854 do końca grudnia 1855 9432 „ 25 „ 8 „

7) Według spraw. z dnia 20 stycznia 1857 było za rok 1857. 6839 „ 16 „ — „

8) Według spraw. z dnia 20 stycz. 1858 było za r. 1857 6317 „ 10 „ 10 „

9) Według spraw. z dnia 25 stycz. 1859 było za r. 1858 6502 „ 9 „ 5 „

10) Według spraw. z dnia 1 lutego 1860 było za rok 1859 8477 „ 17 „ 8 „

11) Według spraw. z dnia 30 stycz. 1861 było za r. 1860 9630 „ 4 „ 10 „

W sumę tę wcho- zi już re- manent w papierach krajowych procent przynoszących, który wówczas wynosił 2540 „ — „ — „

Oddzieliwszy tę sumę od gotówki, pozostanie:

a) w papierach krajowych pct przynoszących. 2540 tal. sg. f.

b) w gotowiz. reszta 165730 „ 11 „ 11 „

12) Według sprawozd. z dn 23 stycznia 1862 było za r. 1861. 100 „ — — 10351 „ 19 „ 11 „

Wedł spr- wozdania z dnia 23 stycznia 1863 było za r. 1862 551 „ — 20 11705 „ 8 „ 11 „

Według spr- wozdania z dnia 20 stycznia 1864 było za r. 1863 25 „ — — 9771 „ 5 „ 5 „

Wedł spr- wozdania z dnia 24 stycznia 1865 było za r. 1864 — — — 8628 „ 18 „ 11 „

Wedł spr- wozdania obec- nego za r. 1865 było , 555 — — 14081 „ 27 „ 6 „

Razem 371 tal. 20 srg. 220269 tal 2 srg. 5 fen

B. Wydatku było.

1) Według sprawozdania z dnia 3 grudnia 1851 wynosił wydatek za lata od roku 1841/42 do św. Jana 1851 95842 tal. 6 srg. 4 fen.

2) Według sprawozdania z d. 20 li-topada 1852 było za rok 1851/52. 6396 „ 24 „ 6 „

3) Według sprawozdania z d. 7 grudnia 1853 było za rok 1852/53 5914 „ 16 „ 5 „

4) Według sprawozdania z d. 1 grudnia 1864 było za rok 1853/54 7096 „ 23 „ — „

16 stycznia 1856 było od 1 lipca 1854 do końca grudnia 1855 roku 11378 „ 7 „ — „

5) Według sprawozdania z d. 20 stycznia 1857 było za rok 1856 5787 „ 1 „ — „

6) Według sprawozdania z d. 20 stycznia 1858 było za r. 1857 5616 „ 29 „ — „

7) Według sprawozdania z d. 25 stycznia 1859 było za r. 1858 5953 „ 8 „ 5 „

8) Według sprawozdania z d. 1 lutego 1860 było na rok 1859 8222 „ — „ 10 „

9) Według sprawozdania z d. 30 stycznia 1861 było za r. 1860 8994 „ 15 „ 5 „

10) Według sprawozdania z dnia 23 stycznia 1862 było za rok 1861 9586 „ 10 „ 9 „

11) Według sprawozdania z dnia 23 stycznia 1863 było za rok 1862. 12,842 „ 24 „ 10 „

12) Według sprawozdania z dnia 20 stycznia 1864 było za rok 1863 9044 „ 15 „ 10 „

13) Według prawozdania z dnia 24 stycznia 1865 było za rok 1864 9628 „ 2 „ 8 „

14) Według prawozdania z dnia 20 stycznia 1866 było za rok 1865 9743 „ 8 „ 3 „

Razem. 212,021 tal 14 srg. 3 fen

Porównanie.

Przychodu było:

a) w papierach krajowych przynoszących procent 3771 tal. 20 srg.

b) w gotowiznie 220,269 „ nies srg. 5 „ 3

Wydatku było 212,021 „ „ „ 3

Pozostało zatem w końcu 1865 r.

a) w papierach krajowych procent przynoszących 3771 tal. 20 srg.

b) w gotowiznie 8247 tal 18 srg. 2 fen

Wyszczególnienie młodzieży całkowicie lub częściowo duszem Towarzystwa Pomocy Naukowej imienia Karola Marcinkowskiego wykształconej, przez ciąg lat od zawiązania Towarzystwa, do końca roku 1865.

1) wyświęconych zostało na kapłanów po ukończeniu studiów akademickich 8. 2) po przejściu z innych studiów akademickich, do seminarium duchownego, wyświęconych zostało kapłanów 8. 3) po przejściu młodzieńców na funduszu Towarzystwa będących z gimnazyjów do seminarium duchownego w Poznaniu, a) poświęconych zostało na kapłanów 21, b) które

zostaje jeszcze w seminarium 4. 4) po przejściu z funduszu Towarzystwa do alumnatów gimnazjalnych a potem do seminarium duchownego w Poznaniu, a) wyświęconych zostało kapłanów 74, b) pozostaje w seminarium duchownym w Poznaniu 7, c) wstąpił do zakonu 1, d) wystąpił ze seminarium duchownego w Poznaniu 1. 5) przeszło w gimnazyjach z funduszu Towarzystwa, do alumnatów młodzieży sposobiącej się do stanu duchownego przez powyższych ad 4: a) złożyło popis dojrzałości i wstąpiło do seminarium duchownego 7, b) złożyło popis dojrzałości, ale nie wstąpiło do seminarium duchownego i przeszło do innych zawodów 5, c) wyszło z alumnatu, natu, lub zostało z niego wydalonych 55, d) umarło w alumnacie 5, e) przeszedł do alumnatu Lubrańskich 1, f) jest jeszcze w alumnacie 9, razem 82 6) złożyło popis rządowy na nauczycieli gimnazjalnych 48. 7) złożyło popis na awansujących nauczycieli gimnazjalnych 26. 8) złożyło popis rządowy na lekarzy 20. 9) złożyło popis rządowy na chirurgów 4. 10) złożyło popis na Weterynarzy 2. 11) ukończyło studia akademickie 2, lecz o obecnych tychże młodzieńców stosunkach dyrekcja Towarzystwa nie została zawiadomiona, prócz 3 zmarłych 10. 12) na wyższych nauczycieli elementarnych wykształciło 20. 13) złożyło popis dojrzałości uczniów do prymy w gimnazjach na funduszu Towarzystwa utrzymywanych 77. 14) złożyło popis na nauczycieli elementarnych w król. seminarium nauczycielskich 540. Z tych uzyskało świadectwo: z I numerem w Poznaniu 44, w Paradyżu 28, w Trzemesznie 1—3, z II nr. w Poznaniu 211, w Paradyżu 84 w Trzemesznie 21—3, z III nr. w Poznaniu 102, w Paradyżu 39, w Trzemesznie 10—152. Razem w Poznaniu 357, w Paradyżu 151 w Trzemesznie 32—540. 15) Po ukończeniu nauk akademickich złożył popis na leśniczego 1. 16) po akademiach agronomicznych usposobiło się teoretycznie na gospodarzów 10, przed po wzorowych gospodarstwach usposobiło się na praktycznym gospodarzy 3. 18) do kupiectwa usposobiło się w akademijskiej handlowej w Gdańsku 3. 19) do kupiectwa usposobiło się w domach handlowych w Królewcu i Szczecinie 3. 20) złożył popis rzeźbiarzy i rytowników usposobiło się 3. 21) do wyższej malarstwa usposobiło się po konserwatoriach w Dreźnie, Berlinie i Lipsku 3. 22) do malarstwa usposobiło się 2. 23) złożył popis na majstrów ciesielskich 5. 24) złożyło popis na majstrów murarskich 8. 25) złożyło popis na budowniczych 5. 26) wykształciło się mechaników 5. 27) wykształciło się na młoczników i ślusarzy w Klajpedzie i Berlinie 3. 28) wykształciło się na majstra barbarskiego w Berlinie 1. 29) wykształciło się na ogrodnika w Berlinie i Poczdamie 1. 30) wykształciło się na podesenatora w Berlinie 1. 31) wykształciło się na irygatorkę i drenownika 1. 32) wykształciło się na praktycznego cukrownika 1. 33) wykształciło się na uczeni aptekarskich 3. 34) wykształciło się na praktycznego miernika 1. 35) wykształciło się na towarzyszy sztuki drukarskiej 4. 36) wykształcił się na gorzelanego 1. 37) do rzemiosł wykształciło się: a) do ciesielstwa 7. b) do murarstwa 3. c) do siodlarstwa 1. d) do rymarstwa 3. e) do mydlarstwa 2. f) do kowalstwa 1. g) do garncarstwa 2. h) do ślusarstwa 1. i) do krawiectwa 1. k) do introligatorstwa 3. l) do krawiectwa 1. Razem 1045. Od tej sumy ogólnej oddzielni z liczby 12, którzy złożywszy popis dojrzałości, wykształcili się dalej funduszem Towarzystwa do różnych zawodów i są tutaj powtórnie umieszczeni pod właściwymi liczbami 43. Postaje się zatem młodzieńców którzy zostali albo całkowicie lub częściowo funduszem Towarzystwa wykształceni 1045 w Poznaniu dnia 20 stycznia 1866.

1) wyświęconych zostało na kapłanów po ukończeniu studiów akademickich 8. 2) po przejściu z innych studiów akademickich, do seminarium duchownego, wyświęconych zostało kapłanów 8. 3) po przejściu młodzieńców na funduszu Towarzystwa będących z gimnazyjów do seminarium duchownego w Poznaniu, a) poświęconych zostało na kapłanów 21, b) które

zostaje jeszcze w seminarium 4. 4) po przejściu z funduszu Towarzystwa do alumnatów gimnazjalnych a potem do seminarium duchownego w Poznaniu, a) wyświęconych zostało kapłanów 74, b) pozostaje w seminarium duchownym w Poznaniu 7, c) wstąpił do zakonu 1, d) wystąpił ze seminarium duchownego w Poznaniu 1. 5) przeszło w gimnazyjach z funduszu Towarzystwa, do alumnatów młodzieży sposobiącej się do stanu duchownego przez powyższych ad 4: a) złożyło popis dojrzałości i wstąpiło do seminarium duchownego 7, b) złożyło popis dojrzałości, ale nie wstąpiło do seminarium duchownego i przeszło do innych zawodów 5, c) wyszło z alumnatu, natu, lub zostało z niego wydalonych 55, d) umarło w alumnacie 5, e) przeszedł do alumnatu Lubrańskich 1, f) jest jeszcze w alumnacie 9, razem 82 6) złożyło popis rządowy na nauczycieli gimnazjalnych 48. 7) złożyło popis na awansujących nauczycieli gimnazjalnych 26. 8) złożyło popis rządowy na lekarzy 20. 9) złożyło popis rządowy na chirurgów 4. 10) złożyło popis na Weterynarzy 2. 11) ukończyło studia akademickie 2, lecz o obecnych tychże młodzieńców stosunkach dyrekcja Towarzystwa nie została zawiadomiona, prócz 3 zmarłych 10. 12) na wyższych nauczycieli elementarnych wykształciło 20. 13) złożyło popis dojrzałości uczniów do prymy w gimnazjach na funduszu Towarzystwa utrzymywanych 77. 14) złożyło popis na nauczycieli elementarnych w król. seminarium nauczycielskich 540. Z tych uzyskało świadectwo: z I numerem w Poznaniu 44, w Paradyżu 28, w Trzemesznie 1—3, z II nr. w Poznaniu 211, w Paradyżu 84 w Trzemesznie 21—3, z III nr. w Poznaniu 102, w Paradyżu 39, w Trzemesznie 10—152. Razem w Poznaniu 357, w Paradyżu 151 w Trzemesznie 32—540. 15) Po ukończeniu nauk akademickich złożył popis na leśniczego 1. 16) po akademiach agronomicznych usposobiło się teoretycznie na gospodarzów 10, przed po wzorowych gospodarstwach usposobiło się na praktycznym gospodarzy 3. 18) do kupiectwa usposobiło się w akademijskiej handlowej w Gdańsku 3. 19) do kupiectwa usposobiło się w domach handlowych w Królewcu i Szczecinie 3. 20) złożył popis rzeźbiarzy i rytowników usposobiło się 3. 21) do wyższej malarstwa usposobiło się po konserwatoriach w Dreźnie, Berlinie i Lipsku 3. 22) do malarstwa usposobiło się 2. 23) złożył popis na majstrów ciesielskich 5. 24) złożyło popis na majstrów murarskich 8. 25) złożyło popis na budowniczych 5. 26) wykształciło się mechaników 5. 27) wykształciło się na młoczników i ślusarzy w Klajpedzie i Berlinie 3. 28) wykształciło się na majstra barbarskiego w Berlinie 1. 29) wykształciło się na ogrodnika w Berlinie i Poczdamie 1. 30) wykształciło się na podesenatora w Berlinie 1. 31) wykształciło się na irygatorkę i drenownika 1. 32) wykształciło się na praktycznego cukrownika 1. 33) wykształciło się na uczeni aptekarskich 3. 34) wykształciło się na praktycznego miernika 1. 35) wykształciło się na towarzyszy sztuki drukarskiej 4. 36) wykształcił się na gorzelanego 1. 37) do rzemiosł wykształciło się: a) do ciesielstwa 7. b) do murarstwa 3. c) do siodlarstwa 1. d) do rymarstwa 3. e) do mydlarstwa 2. f) do kowalstwa 1. g) do garncarstwa 2. h) do ślusarstwa 1. i) do krawiectwa 1. k) do introligatorstwa 3. l) do krawiectwa 1. Razem 1045. Od tej sumy ogólnej oddzielni z liczby 12, którzy złożywszy popis dojrzałości, wykształcili się dalej funduszem Towarzystwa do różnych zawodów i są tutaj powtórnie umieszczeni pod właściwymi liczbami 43. Postaje się zatem młodzieńców którzy zostali albo całkowicie lub częściowo funduszem Towarzystwa wykształceni 1045 w Poznaniu dnia 20 stycznia 1866.

1) wyświęconych zostało na kapłanów po ukończeniu studiów akademickich 8. 2) po przejściu z innych studiów akademickich, do seminarium duchownego, wyświęconych zostało kapłanów 8. 3) po przejściu młodzieńców na funduszu Towarzystwa będących z gimnazyjów do seminarium duchownego w Poznaniu, a) poświęconych zostało na kapłanów 21, b) które

zostaje jeszcze w seminarium 4. 4) po przejściu z funduszu Towarzystwa do alumnatów gimnazjalnych a potem do seminarium duchownego w Poznaniu, a) wyświęconych zostało kapłanów 74, b) pozostaje w seminarium duchownym w Poznaniu 7, c) wstąpił do zakonu 1, d) wystąpił ze seminarium duchownego w Poznaniu 1. 5) przeszło w gimnazyjach z funduszu Towarzystwa, do alumnatów młodzieży sposobiącej się do stanu duchownego przez powyższych ad 4: a) złożyło popis dojrzałości i wstąpiło do seminarium duchownego 7, b) złożyło popis dojrzałości, ale nie wstąpiło do seminarium duchownego i przeszło do innych zawodów 5, c) wyszło z alumnatu, natu, lub zostało z niego wydalonych 55, d) umarło w alumnacie 5, e) przeszedł do alumnatu Lubrańskich 1, f) jest jeszcze w alumnacie 9, razem 82 6) złożyło popis rządowy na nauczycieli gimnazjalnych 48. 7) złożyło popis na awansujących nauczycieli gimnazjalnych 26. 8) złożyło popis rządowy na lekarzy 20. 9) złożyło popis rządowy na chirurgów 4. 10) złożyło popis na Weterynarzy 2. 11) ukończyło studia akademickie 2, lecz o obecnych tychże młodzieńców stosunkach dyrekcja Towarzystwa nie została zawiadomiona, prócz 3 zmarłych 10. 12) na wyższych nauczycieli elementarnych wykształciło 20. 13) złożyło popis dojrzałości uczniów do prymy w gimnazjach na funduszu Towarzystwa utrzymywanych 77. 14) złożyło popis na nauczycieli elementarnych w król. seminarium nauczycielskich 540. Z tych uzyskało świadectwo: z I numerem w Poznaniu 44, w Paradyżu 28, w Trzemesznie 1—3, z II nr. w Poznaniu 211, w Paradyżu 84 w Trzemesznie 21—3, z III nr. w Poznaniu 102, w Paradyżu 39, w Trzemesznie 10—152. Razem w Poznaniu 357, w Paradyżu 151 w Trzemesznie 32—540. 15) Po ukończeniu nauk akademickich złożył popis na leśniczego 1. 16) po akademiach agronomicznych usposobiło się teoretycznie na gospodarzów 10, przed po wzorowych gospodarstwach usposobiło się na praktycznym gospodarzy 3. 18) do kupiectwa usposobiło się w akademijskiej handlowej w Gdańsku 3. 19) do kupiectwa usposobiło się w domach handlowych w Królewcu i Szczecinie 3. 20) złożył popis rzeźbiarzy i rytowników usposobiło się 3. 21) do wyższej malarstwa usposobiło się po konserwatoriach w Dreźnie, Berlinie i Lipsku 3. 22) do malarstwa usposobiło się 2. 23) złożył popis na majstrów ciesielskich 5. 24) złożyło popis na majstrów murarskich 8. 25) złożyło popis na budowniczych 5. 26) wykształciło się mechaników 5. 27) wykształciło się na młoczników i ślusarzy w Klajpedzie i Berlinie 3. 28) wykształciło się na majstra barbarskiego w Berlinie 1. 29) wykształciło się na ogrodnika w Berlinie i Poczdamie 1. 30) wykształciło się na podesenatora w Berlinie 1. 31) wykształciło się na irygatorkę i drenownika 1. 32) wykształciło się na praktycznego cukrownika 1. 33) wykształciło się na uczeni aptekarskich 3. 34) wykształciło się na praktycznego miernika 1. 35) wykształciło się na towarzyszy sztuki drukarskiej 4. 36) wykształcił się na gorzelanego 1. 37) do rzemiosł wykształciło się: a) do ciesielstwa 7. b) do murarstwa 3. c) do siodlarstwa 1. d) do rymarstwa 3. e) do mydlarstwa 2. f) do kowalstwa 1. g) do garncarstwa 2. h) do ślusarstwa 1. i) do krawiectwa 1. k) do introligatorstwa 3. l) do krawiectwa 1. Razem 1045. Od tej sumy ogólnej oddzielni z liczby 12, którzy złożywszy popis dojrzałości, wykształcili się dalej funduszem Towarzystwa do różnych zawodów i są tutaj powtórnie umieszczeni pod właściwymi liczbami 43. Postaje się zatem młodzieńców którzy zostali albo całkowicie lub częściowo funduszem Towarzystwa wykształceni 1045 w Poznaniu dnia 20 stycznia 1866.

1) wyświęconych zostało na kapłanów po ukończeniu studiów akademickich 8. 2) po przejściu z innych studiów akademickich, do seminarium duchownego, wyświęconych zostało kapłanów 8. 3) po przejściu młodzieńców na funduszu Towarzystwa będących z gimnazyjów do seminarium duchownego w Poznaniu, a) poświęconych zostało na kapłanów 21, b) które

zostaje jeszcze w seminarium 4. 4) po przejściu z funduszu Towarzystwa do alumnatów gimnazjalnych a potem do seminarium duchownego w Poznaniu, a) wyświęconych zostało kapłanów 74, b) pozostaje w seminarium duchownym w Poznaniu 7, c) wstąpił do zakonu 1, d) wystąpił ze seminarium duchownego w Poznaniu 1. 5) przeszło w gimnazyjach z funduszu Towarzystwa, do alumnatów młodzieży sposobiącej się do stanu duchownego przez powyższych ad 4: a) złożyło popis dojrzałości i wstąpiło do seminarium duchownego 7, b) złożyło popis dojrzałości, ale nie wstąpiło do seminarium duchownego i przeszło do innych zawodów 5, c) wyszło z alumnatu, natu, lub zostało z niego wydalonych 55, d) umarło w alumnacie 5, e) przeszedł do alumnatu Lubrańskich 1, f) jest jeszcze w alumnacie 9, razem 82 6) złożyło popis rządowy na nauczycieli gimnazjalnych 48. 7) złożyło popis na awansujących nauczycieli gim